

AKŞEHİR İLÇE M.E.M. MÜDÜRLÜĞÜ

ADRES: Seyran Mahallesi Hastane Caddesi Hükümet Kona ı No:1 Kat:3 42550,
Ak ehir / KONYA

VEREN / VEKİL :

HAZIRLAYANLAR :

BÖLÜM 1	1.AMAÇ 2.KAPSAM 3.HEDEF 4.SORUMLULUK 5.TANIMLAR	3-4
BÖLÜM 2	KURUM LE LG L B LG LER	4
BÖLÜM 3	1.AC L DURUM EYLEM ORGAN ZASYONU 2.AC L DURUM EYLEM YÖNET M YÖNTEM	5 - 9
BÖLÜM 4	AC L DURUM MÜDAHLE EK PLER VE GÖREVLER	10- 12
BÖLÜM 5	AC L DURUM PROSEDÜRÜ	12 - 14
BÖLÜM 6	ÇEVRESEL AC L DURUMLAR	14
BÖLÜM 7	AC L DURUMLARA MÜDAHLE VE ALINACAK ÖNLEMLER 1. YANGINDA 2. PARLAMA VE PATLAMADA 3. KAZALARINDA 4. DO AL OLAYLARDA (Deprem, Sel ve Su Baskını, Fırtına-Hortum-Yıldırım) 5. K MYASALLAR LE ÇALI MADA (Dökülme ya da Maruz Kalma) 6.SABOTAJ (Sivil Ba kaldırı, Terörist Eylem) 7.RADYASYON 8.BES N ZEH RLENMES 9.HIRSIZLIK 10.GAZ ZEH RLENMES 11.ELEKTR K ÇARPMASI 12.YANIK 13.TRAVMA	16-37
BÖLÜM 8	EKLER Ek-1: AC L DURUM VE ÖNCEL KLE ARANACAKLAR TELEFON L STES Ek-2: AC L DURUMDA HASTA NAKL NDE ARAÇ KULLANIMI VE GÖREVLER Ek-3: AC L DURUM TOPLANMA BÖLGES Ek-4: AC L DURUM TAL MATI Ek-5: KAZA B LD R M FORMU Ek-6: PROJEN N ÖLÇEKL PLANI	38-44

BÖLÜM 1

1.1.AMAÇ:

Bu planın amacı, Yangın, Parlama, Patlama, Kazası, Deprem, Sel, Yıldırım, Fırtına, Kimyasalların Dökülmesi, Sabotaj (Sivil Ba kaldırı ve Terörist Eylemler), Yapıların Çökmesi, vb. Acil Durumlarda yönetimin ve personelin süratli ve do ru karar almasını sa layacak, can ve malı koruyacak, acil müdahale ekiplerinin faaliyetlerinin organize edilmesini sa lamaktır.

1.2.KAPSAM:

Bu plan Ak ehir İçe Milli E itim Müdürlü ü çalı anlarını ve yakın çevresini kapsar.

1.3.HEDEF:

Acil durumlarda meydana gelebilecek can ve mal zararını tamamen önlemek ya da en aza indirmektir.

1.4.SORUMLU:

Ak ehir İçe Milli E itim Müdürlü ü'nde çalı an tüm yönetim ve personel sorumludur.

1.5.TANIMLAR:

a) YANGIN: Oksijen, Yanıcı Madde, Isı unsurlarının bir araya gelmesiyle olu an, denetlenemeyen yanma olayıdır.

b) DO AL AFET: Sel baskını, deprem, fırtına, iklim artları, do ayı ve katmanları tetikleyici baskı, ozon tabakasının delinmesi v.b. olayların etkisiyle insan elinde olmadan meydana gelen ya da gelebilecek olaylar.

c) SABOTAJ: Siyasi, maddi ve manevi dikkat çekme v.b. sebeplerden dolayı planlanarak yapılan her türlü silahlı veya bombalı saldırı.

d) PATLAMA: Sıcaklık, ısı ve basıncın etkisiyle olu an, çevreyi tahrip eden olay.

e) ADME: Acil Durum Müdahale Ekibi

g) AC İL DURUM EYLEM PLANI : Olması muhtemel acil durumlarda uygulanacak yöntemler ve planlar.

h) TAHL YE: nsanların, mal ve malzemelerin acil durumlarda güvenli yerlere ta ınması.

i) TOPLANMA BÖLGES : Acil durumlarda toplanmak, güvende olanları kontrol etmek için tanımlanmış , güvenli bölge.

j) TAHLİYE YERLERİ : Tahliye düzeylerine göre e-mail mesajı, siren sesi, megafon, düdük v.s.

k) KRİTİK KONTROL EKİPMANI : Acil durumlarda durdurulamadığı zaman yangın, patlama v.s. risklerine yol açabilecek veya ürün ile hammaddeye zarar verebilecek ekipmanlar.

l) KAZA: Planlı olmayan, personelin yaralanmasına, iş yerinde çevresel hasar veya diğer kayıplarla sonuçlanan potansiyel olarak zararlı veya hasar veren bir durum veya olaydır.

m) ACİL DURUM: Planlı olmayan, çalışan personel veya çevresel açıdan büyük tehlike yaratan veya yaratma potansiyeli olan; itfaiyenin, polisin veya çevre ile ilgili yasal kuruluşların da katılımını gerektiren olay veya durumdur

BÖLÜM 2

KURUM İLE İLGİLİ BİLGİLER;

a) Yapılan İşin Tanımı:

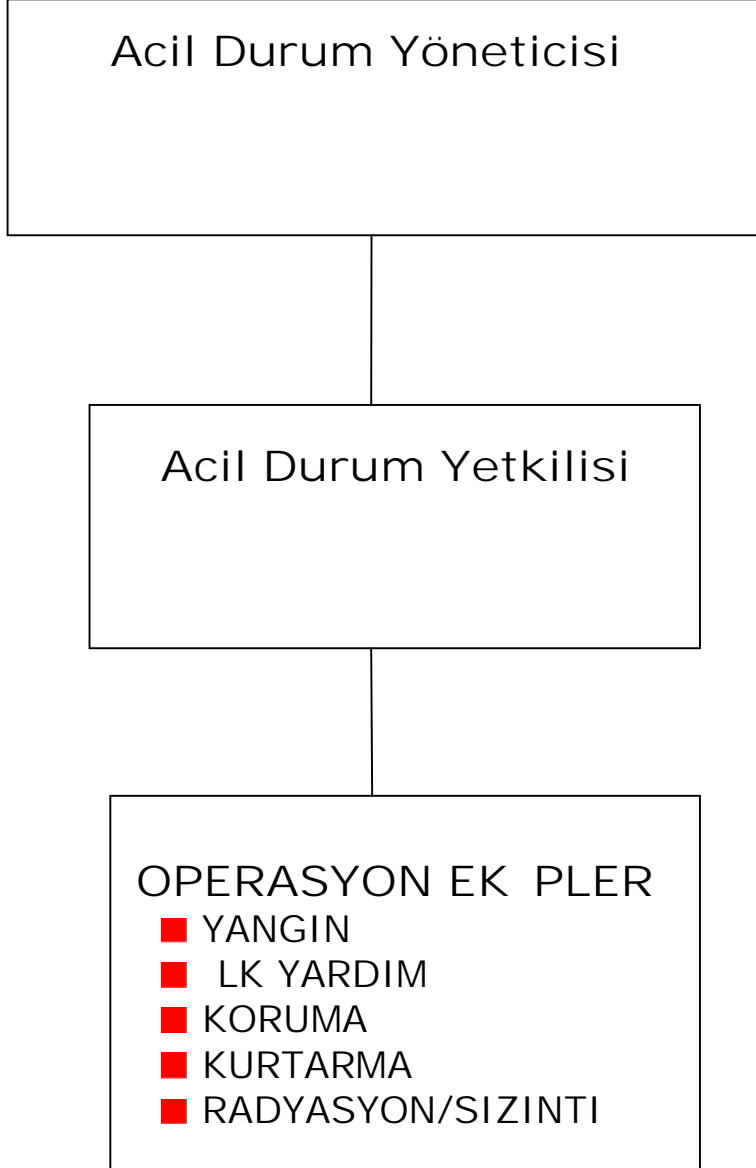
"AK EHR LÇE M LL E T M MÜDÜRLÜ Ü", Yönetim ve idare alanında faaliyet göstermektedir.

Kurumda Kullanılan Makine ve Ekipmanları:

1. Bilgisayarlar
2. Asansör
3. Yazıcı ve Fotokopi Makineleri

BÖLÜM 3

3.1. AC L DURUM ORGAN ZASYONU;



3.2.AC L DURUM YÖNET M YÖNTEM ;

3.2.1. Acil Bir Durumdan Önce Yapılması Gereken Faaliyetler:

Kaza veya acil durumla ilgili bilgiler a a ıdaki hususları içerecek ekilde tanımlanmalıdır:

- ✓ Olması muhtemel çevresel kazanın veya acil durumun açıklaması (senaryolar)
- ✓ Tanımlanmış risklerle ilgili faaliyetlerin yerlerini gösteren detaylı emalar
- ✓ Acil bir durumdan önce ve sonra yapılacak faaliyetler
- ✓ Acil durum müdahale yöntemleri
- ✓ ADME ekibi üyelerinin isimleri, görev ve sorumlulukları
- ✓ İlk yardım ekibi üyelerinin isimleri, görev ve sorumlulukları
- ✓ tibat telefon numaraları
- ✓ Gerekli müdahale ve mücadele ekipmanlarından uygun olanların yerleri
- ✓ Tahliye güzergâhları,
- ✓ Acil durum ekipmanlarının buldukları yerler ve kullanım artları

3.2.2.Acil Durum Eylem Planının Onaylanması ve Yürürlü e Konulması :

Hazırlanan Acil Durum Eylem Planını, Üst yönetim onaylamaktan, yürürlü e koymaktan ve acil durum ekipmanları ve e itimlerle ilgili kaynakları sa lamaktan sorumludur.

3.2.3.Acil Durum Eylem Planının Bulunması Gereken Ki iler ve Yerler:

Acil Durum Eylem Planının orijinal kopyası, yönetim ve yönetimin gerekli gördü ü ki iler tarafından muhafaza edilir.

Acil Durum Eylem Planının kontrollü kopyaları ise ekip ba larına verilir.

3.2.4.Acil Durum Tepki Planının Güncellenmesi:

Acil Durum Eylem Planının tümü "Acil Durum Yöneticisi" tarafından en az senede 1 defa gözden geçirilir. Tesise özel plan ö eleri denetimler sırasında gözden geçirilir. Tesiste de i iklikler meydana geldi inde emin olmak için tesis seviyesinde planın periyodik (3 ayda bir) de erlendirmesi yapılır. Bu de erlendirme sonucuna göre önemli bile enleri güncelli ini yitirdi inde veya i le ilgili veya yasal ve di er de i iklikler zorunlu kıldı nda, Acil Durum Eylem Planı güncellenir.

3.2.5.Acil Durum Ekibinin Kurulması:

Acil Durum Müdahale Ekibi (ADME) yangınlar, patlamalar ve kimyasal kaçaklar vb. gibi acil durumlara müdahale konusunda e itilebilecek bilgiye sahip çalı anlardan olu turulur. ADME üyelerinin seçimi, yönetim tarafından yapılır.

3.2.6.Acil Durum Müdahale Ekiplerinin E itimi:

ADME üyeleri kimyasal madde kaçakları, yangınlar, yaralanmalar, deprem ve ola anüstü hava problemleri gibi hallerde ne yapmaları gerekti i konularında e itilirler. İlk yardım, ADME üyelerinin alması gereken ilk e itimlerden biridir, daha sonrasında ise bu e itimleri di er e itimler izler. Bu e itimlerin konuları solunumun korunması, toksikoloji, olaylara müdahale sistemleri, kimyasal madde kaçaklarını temizleme yöntemleri, tehlikelerin sınıflandırılması, tehlikelerin tanımlanması ve

de erlendirilmesi, KKD, izleme ekipmanları, ilk yardım, yangın kontrolü ve di er sahaya özel konuları kapsar.

3.2.7. Acil Durum Müdahale Ekiplerinin Kullanaca ı Ki isel Koruyucu Donanımlar:

Ki isel Koruyucu Donanımlar (KKD), yönetim tarafından uygun görülen yerlere yerle tirilir. Kurumda kullanılabilen ki isel koruyucu ekipmanların türü faaliyetlere ba lı olup yönetim tarafından belirlenir.

3.2.8. İlk Yardım Araç Ve Gereçleri Ve Yerleri:

A a ıda listelenen İlk Yardım Araç ve Gereçleri Revirde hazır olarak bulunmaktadır:

- Sedye
- Tansiyon ölçme cihazı
- Steteskop
- Boyunluk
- El ve Ayak Kırıkları için Atel
- Genel Pansuman malzemeleri (Steril gazlı bez, Oksijenli su, Tentürdiyot vs)

3.2.9. Kurtarma Araç Ve Gereçleri Ve Yerleri:

A a ıda listelenen araç ve gereçler depo ve depo kayıtlarında hazır olarak bulundurulmaktadır.

- Kurtarma ve Çekme Halatı
- Baret, eldiven ve di er ki isel koruyucu malzemeler
- Kazma, kürek, balyoz
- Yangın söndürücüler
Kurum içinde planda belirtilmi tir.

3.2.10. Dı Etkenlerle Koordinasyon:

Acil bir durumda Kuruma yardımcı olabilecek harici acil durum kaynakları bilinecek ve destek istenecektir. Ayrıca bu kaynakların ileti im bilgileri de çalı anların bilgilenmesi amacıyla ilan edilecektir.

Bu kaynaklar;

Ambulans Hizmeti / Tıbbi Teknisyenler: Tıbbi müdahale

İtfaiye: Yangına müdahale, yangın öncesi planlama, sınırlı alandan kurtarma

Tehlikeli Malzemeye Müdahale / Temizleme Grupları: Sızıntıya müdahale

Polis / Jandarma: Grevler, bomba tehditleri, toplu olarak bo altma, trafi in yönlendirilmesi

Kom u Tesisler: Yazılı anla malar yoluyla sa lanan olanaklar, itfaiye, tehlikeli madde müdahale ekibi

Hastane: Çoklu veya a ır yara(lı) tedavisi

Akut: Acil kurtarmalarda

Yerel acil durum müdahale yetkilileri - Toplu olarak bo altma ve trafi in yönlendirme yetkisi

3.2.11.Kom u Tesisle Koordinasyon:

Mevcut kurumda bulunan acil durum planları kom u tesisle koordineli ekilde yapılacaktır. Acil durumlarda önemli erken uyarıların iletilmesini sa lamak için ileti im hatları olu turulacaktır. Kom u tesisler aynı zamanda yangın müdahale, ilk yardım, sınırlı alandan kurtarma, sızıntıya müdahale ve acil durum koruna ı gibi acil durum müdahale hizmetlerini payla acaklardır. Acil durum hizmetlerinin ne zaman ve hangi ko ullarda kullanılabilene ve acil durum oldu unda nasıl temasa geçilece ine dair anla maya varılmalıdır.

3.2.12.Tahliye Planları:

a)Tahliye planlarının uygun yerlere asılarak ilan edilmesi, ADME (Acil Durum Müdahale Ekibi) Liderlerinin sorumlulu undadır.

b)Bu planlarda,

- 1.Kurumun durumuna göre en yakın çıkı kapılarının yerleri
- 2.Acil Durum Ekipmanlarının yerleri
- 3.Alarm dü melerinin yerleri
- 4.Yangın Söndürme tüplerinin yerleri
- 5.Yangın dolaplarının yerleri
6. İkyardım dolapları ve ekipmanların (Sedye) yerleri
- 7.Acil durum toplanma bölgelerinin yerleri

Gösterir olacak, öncelikli tahliye güzergâhları ile öncelikli tahliye kapıları i aretlenecektir.

3.2.13.Alarm Uygulamaları ve tatbikatlar:

Acil durum hazırlık tatbikatları, plan prosedürlerinin ve çalı anların e itiminin verimlili ini de erlendirmek için yapılacaktır. Tatbikatlar Yasal ve Di er Gerekl zleme planında belirtilmi yapılacaktır.

- Yangın Söndürme tatbikatı en az yılda bir
- Alarm ve Tahliye Tatbikatı en az yılda bir gerçekleştirilecektir.

Bu tatbikatlar yapılırken;

- ✓ Gerçek bir acil durumda beklenen alarm veya uyarı yöntemleri kullanılacaktır.
- ✓ Tatbikat haberli veya habersiz olarak da yapılabilecektir.
- ✓ En ba tan sonuna kadar tatbikat prosedürlerine uyulacaktır.
- ✓ Tatbikat, gerçek bir acil durumda müdahale edecek harici hizmetler veya temsilciler ile koordine edilerek sa lanacaktır.

Tatbikatlar yapıldıktan sonra belgelemek ve verimlili ini kontrol için tutanakları düzenlenecektir.

3.2.14.Acil Durum Toplanma Bölgesi:

Yönetim tarafından önceden belirlenmi muhtelif Acil Durum Toplanma Bölgeleri, Kurumda tahliye planları üzerinde i aretlenir ve çalı anlar acil bir durumda nerede toplanacakları konusunda bilgilendirilir.

Toplanma bölgesini gösterir levha uygun büyüklükte yapılarak belirlenen yere asılır.

3.2.15.Görev, Yetki ve Sorumluluklar:

Acil Durum Yöneticisi : Dâhili ve harici durum müdahale aktiviteleri ve düzeltici önlemlerin alınması da dâhil olmak üzere genel acil durum yönetiminden sorumludur. Acil Durum Yöneticisi di etkenlerle koordinasyon ve acil durum müdahale ekipmanlarının sa lanması da dâhil olmak üzere, acil durumlara müdahale edecek yeterli kaynakları sa lamalıdır. Bu ki i ayrıca ilgili devlet daireleri, etkilenebilecek toplum grupları, yakındaki tesisler de dahil olmak üzere harici raporlama ve tüm irket içi " Güvenli i" raporlamasının yapılmasından da sorumludur.

Acil Durum Yetkilisi : Acil Durum Yöneticisine müdahale aktivitelerinin koordinasyonunda gerekti i ekilde yardımcı olmak ve kaza incelemesi ve düzeltici önlemler de dahil olmak üzere takip aktivitelerinde yardımcı olmakla sorumludur. Güvenli inden sorumlu Mühendis ayrıca acil durum müdahale prosedürlerinin kuruma uyum programına katılmasını ve kaza ve sızıntı raporları ile Acil Durum Planlaması ile ilgili tüm raporların tutulmasını sa lamalıdır. Güvenli inden sorumlu Mühendis yangın önleme, sızıntıya müdahaleye hazırlık ve bo altma prosedürleri de dahil olmak üzere de i ikliklerin Acil Durum Hazırlık Planı'na yansıtılmasını sa lamak için 3 ayda bir kontrol yapacaktır. Bu ahıs acil durum müdahale ekipmanını en az ayda bir kere kontrol etmeli ve senede en az bir defa Alarm ve Tahliye tatbikatlarının yapılmasını sa lamalıdır.

3.2.16.Acil Durumda Haberle me:

Acil durumu gören herhangi bir ki i Acil Durum Liderine anında telsiz veya ileti im araçları ile durumu bildirecektir. Olayın kapsamı ve büyüklü üne ba lı olarak Acil Durum Telefon Listesindeki telefonlardan yardım isteyecektir.(Ek 1)

Kurum içinde, hava atlarına kar ı korumalı iç ve dı panolarda Acil Durum Müdahale Ekiplerinin listeleri ve leti im Bilgileri, Acil durum Organizasyonunun listesi, Acil durum telefonlarının listesi, Hasta Nakil aracının plakası ve hasta nakil aracını kullanacak personellerin ad Soyadları ve ileti im bilgileri çalı an personelin görebilece i alanlarda duyuru panolarına asılacaktır.

BÖLÜM 4

AC L DURUM MÜCADELE EK PLER (ADME) VE GÖREVLER ;

A-KR Z YÖNET M EK B

SIRA NO	ADI SOYADI	LET M B LG LER
1		
2		
3		
4		

B-YANGIN-SÖNDÜRME EK B :

SIRA NO	ADI SOYADI	LET M B LG LER
1		
3		
4		
5		

YANGIN SÖNDÜRME EK B N N GÖREVLER ;

- Kurumda meydana gelecek yangınlara ilk müdahaleyi yapmak. Büyümeden kontrol altına alarak söndürmek,
- Kurumda mevcut yangın söndürme cihazlarının kullanı ekilerini ö renip, her durumda kullanmak,
- Yangın ve yangın tehlikelerini ADME Ba kanına bildirmek,
- Can kurtarma faaliyetlerine ve enkazların kaldırılmasına yardım etmek,
- Yangın sonrası durumu rapor etmek

C- LK YARDIM EK B :

SIRA NO	ADI SOYADI	LET M B LG LER
1		
2		
3		
4		
5		
6		

LK YARDIM EK B N N GÖREV ;

- Kurumda çalı an personele ilk yardım yapmak,
- Kurumda çalı an personelin daha kapsamlı kurum ve kurulu lara sevk edilmesini sa lamak,
- Kuruma yardıma gelen dı sa lık personeline yardımcı olmak,
- Yaralılara ilk müdahale sonrası sakinle melerini sa lamak

D-ARAMA,KURTARMA VE TAHL YE EK B :

SIRA NO	ADI SOYADI	LET M B LG LER
1		
2		
3		
4		

ARAMA,KURTARMA VE TAHL YE EK B N N GÖREVLER

- Kurumda can ve mal kurtarma i ini yapmak,
- Kurtarılan yaralıları derhal revire göndermek,
- Kurtarılan malların emniyet ve muhafazasını sa lamak
- Acil durum sonrası yıkıntı dı ındaki çatlak ve e im vermi yerleri dolaarak tespit etmek ve bildirmek,

E-KORUMA EK B :

SIRA NO	ADI SOYADI	LET M B LG LER
1		
2		

KORUMA EK B N N GÖREV ;

- Kurum iç ve dış emniyetini sağlamak
- Kurumda üpheli ahısları tespit ederek uzakla tırmak,
- Kurumda trafi in düzgün i lemesini sağlamak ve kontrol altında bulundurmak,
- Tehlikeli ve riskli alanlardan çalı anları uzak tutmak,
- Acil durum sonrası ya macılı ı önlemek, kurtarılan e yaları veya de erli evrakları emniyet altına almak ve korumak,

F- RADYASYON VE SIZINTI KONTROL EK B :

SIRA NO	ADI	LET M B LG LER
1		
2		

RADYASYON VE SIZINTI EK B N N GÖREV ;

- Tehlikeli maddelerde akıntı veya sızıntı olması durumunda yayılmaması için önlem almak,
- Radyasyon/sızıntı olayında çevre emniyetini almak,
- Acil durumlarda hatların ana hat vanalarını kapatmak,
- Radyasyon/sızıntı olayının etkilerini azaltacak önlemleri almak,
- Radyasyon/sızıntı durumunda kullanılacak araç, gereç ve cihazlara ait bilgileri öncesinden bilmek,
- Olay sonrası gereken raporlamaları yapmak,

BÖLÜM 5

5.1. AC L B R DURUM PROSEDÜRÜ;

ADME'nin acil bir duruma kar ı hazırlıklı olması ve çabuk, etkin ve güvenli bir ekilde müdahaleye muktedir olması sa lanır. Gerçek bir kaza veya acil durum oldu unda yapılabilecek faaliyetler, a a ıda genel olarak sıralanmıştır. Ancak bazı durumlarda, a a ıdaki faaliyetlerin yeniden sıralanması veya paralel sırada olması gerekebilir

5.1.1.Uyarı:

Acil bir durumla ilgili ADME'nin haberdar edilmesi güvenlik görevlilerinin sorumlulu undadır. ADME derhal kaza veya acil durumun oldu u alanda toplanır. ADME' nin haberdar edilmesi telsiz, çarı cihazları veya genel uyarı sistemleri yoluyla yapılır. Alarm vb. genel uyarı sistemleri, çalı anları pani e sevk edece inden ve özellikle de ADME' nin henüz toplanmamı oldu u zamanlarda, en son ba vurulacak yöntem olarak kullanılır

5.1.2.Tahliye:

ADME insan hayatını tehdit eden bir durum söz konusu oldu unda, çalı anları etkilenen alandan uzakla tırır. Çalı anların tahliye kararı, ADME Lideri tarafından verilir ve çalı anlara, tahliye planlarında belirlenmi güzergâhlardan düzenli bir ekilde yürüyerek alanı bo altmaları istenilir. Engelli Personellerin tahliyesinde, en yakınındaki çalı ma arkada ları yardımcı olacaklardır.

Alarm veya anons yapıldı ında, ADME ve güvenlik görevlileri tahliyenin düzgün bir ekilde yapılmasını sa lar. Çalı anların panik olmaları ve ki isel e yalarını toplamaları engellenir. Çalı anlar sahadan ayrıldı ında kaza veya acil durum alanı yeterince güvenli ise ADME içeride hala bir çalı anın kalıp kalmadı ını kontrol amacıyla uygun KKD kullanarak hızlı bir ekilde dinlenme odalarını veya di er alanları kontrol ederek sahada bir denetim yaparlar.

5.1.3.Toplanma Noktalarında Çalı anların Sayılması :

Hastalık izninde ve yıllık izinde olanları dikkate alarak, toplanma noktasında tüm çalı anların sayılması, ADME sorumlusu sorumlulu undadır. E er kayıp bir çalı an bulunuyorsa, ADME üyeleri derhal uyarılarak, kayıp ki inin adı ve en son bulundu u yer bildirilir. ADME Sorumlusu tarafından tehlikenin geçti ine dair bilgi verilmedikçe, çalı anların alana girmeleri engellenir

5.1.4.Kaza veya Acil Durumun Raporlanması:

ADME, uygun KKD kullanarak, sahada denetim yapar, kaza veya acil durumu de erlendirirler. Kaza veya acil durumun sebebi, ADME tarafından net bir ekilde tanımlanır, de erlendirilir ve olayın yerini, gerçekleşme zamanını, sebebini, sonuçlarını ve olayın bir daha tekrarlanmaması için önerileri içerecek ekilde raporlanarak, ilgili bölüm yöneticilerine bildirilir.

5.1.5.Yaralı Çalı anların Ta ınması;

Yaralı çalı anlar bulundu unda, yalnızca uygun bir ki isel koruyucu ekipman giymi olan bir ADME üyesi tarafından ilgili alanın dı ına dikkatli bir ekilde ta ınır. Yaralıya ba lı olarak, a a ıda belirlenmi ki ilerce ve belirlenmi araç ile hastaneye ula tırılır ya da bir ambulansın gelmesini beklemek gerekli olabilir. Hasta Nakil Aracını kullanacak personelin isim listesi, hastanelerin telefon listesi ve hasta nakil aracının plakası ektedir.EK-2

5.1.6.Dı Kaynaklara İlk Telefonlar:

Acil bir yardım gerekti inde, ADME Lideri daha önce verilen listeden kimin aranacağını güvenlik görevlilerine bildirerek aranmasını sa lar. Bu kurulu lar itfaiye, ambulans ve di er acil durumla ilgili kurulu lar olabilir.

5.1.7.Bazı Ünitelerin ve Hizmetlerin Durdurulması:

Acil bir durumda yakıt, elektrik, su sistemleri ve di er hizmetlerin durdurulması gerekebilir. ADME Lideri, birimlerinden ve di erlerinden aldığı bilgiler do rultusunda, kararı verir ve uygular. Ancak kaza veya acil durumun çözümünü geciktirdi i veya i e ciddi zarara sebebiyet verdi i durumlarda, bu kesintilerin çok uzun süreli olmamasına dikkat edilir.

5.1.8.Barikatların Kurulması:

Barikatlar veya bariyerler, ADME dı ındaki kimselerin giri ini engelleyen bir izole bölge olu turmaktadır. E er kurulu çalı anlarından daha fazla ki inin tahliyesi söz konusu ise, ADME Sorumlusu polis ve di er acil durumla ilgili kurulu larla irtibat kurarak, bu tür tahliye i lemlerine katılmalarını sa lar.

5.1.9.Çalı anlara Bilgi Aktarımı :

Güvenlik görevlileri çalı anların endi elerini ortadan kaldırmak için, onlara sıca ı sıca ına bilgileri aktarır. Acil durumun ciddiyetine ba lı olarak, çalı anların tümünün veya bir kısmının, mesailerinin kalan kısmında evlerine gitmelerine izin verilir. Bu yapıldı ı takdirde, izin verilen çalı anların isimleri ve gittikleri adresler ADME sorumlusu tarafından not edilir.

5.1.10.Resmi Kurulu lara Bilgi Aktarımı:

Gereken durumlarda acil durumlarla ilgili resmi kurulu lara, ADME sorumlusu tarafından ekte bildirilen form ile bilgi iletilir.

5.1.11.Çalı anların Binaya Tekrar Giri leri :

ADME Lideri, ilgili binanın veya alanın içine girmek için, ne zaman güvenli olaca ını (di erlerinin de yardımıyla), belirler ve duyurur. Aksi takdirde istisnalar dı ında, çalı anların binaya tekrar giri lerine müsaade edilmeyecektir.

5.1.12.Kapanı Toplantısı :

ADME Lideri ve kaza veya acil durumun oldu u alandan sorumlu Birim Yöneticisi tarafından olaydan sonra bir toplantı yapılarak, kaza veya acil durum sırasında kar ıla ılan problemler de erlendirilir. Kaza veya acil durumun gelecekte tekrarlanma olasılı ını minimize etmek için, gerekli düzeltici/önleyici faaliyetler tanımlanarak, ADME tarafından ele alınır. Endi elerin azaltılması için toplantının kesinle en sonuçları, ADME Lideri tarafından etkilenen çalı anlara duyurulur.

BÖLÜM 6

6.1. ÇEVRESEL AC L DURUMDA YAPILACAKLAR;

- a. Kimyasal malzeme veya akaryakıt sızıntısı oldu unda, acil durum bildirimini yapılır.
- b. Acil Durum Toplanma bölgesinde toplanır.
- c. Sızan kimyasal ta ma kaplarının içinde ise; önce yangın veya parlama tehlikesine kar ı önlem alınır.
- d. Alanın etrafı emniyet eridi ile çevrilerek i aretlenir.
- e. Acil durum ekipleri olaya müdahale ederken tehlikenin özelli ine uygun koruyucu donanımlarını takarlar.
- f. Sıvı Kimyasal;
 - i. Ta ma Kabına Dökülmü se;
 - ✓ Kimyasal Malzemeler bir pompa yardımıyla bo varillere alınır.
 - ✓ Bo varillere çekilen kimyasallar atık olarak i aretlenir.
 - ✓ Ta ma kabının içi üstübü ile silinerek temizlenir.
 - ✓ Kirlenmi üstübüler atık çöp kovalarına atılır.
 - ✓ Atıklar yönetmeliklere uygun olarak bertaraf edilir.
 - ✓ Olay ile ilgili Düzeltici/Önleyici faaliyet raporu hazırlanır.
 - ii. Topra a dökülmü ve küçük miktarda ise (50 litreden az);
 - ✓ Emici malzemeler odun tala ı veya dolgu kumu ile emdirilir.
 - ✓ Absorbe olan malzemeler toplanıp atık kovalarına atılır.
 - ✓ Kirlenen toprak uygun ekilde kazılarak alınır ve varillere veya konteynırlara alınır.
 - ✓ Atıklar yönetmeliklere uygun olarak bertaraf edilir.
 - ✓ Olay ile ilgili Düzeltici/Önleyici faaliyet raporu hazırlanır.
 - iii. Topra a dökülmü ve büyük miktarda ise (50 litreden çok);
 - ✓ Çevresel yayılımı engellemek için kum veya toprak torbalar ile alan kısıtlanır.
 - ✓ Yer altı sularına ula masını engellemek için çalı ma yapılır.
 - ✓ Pompalar yardımı ile bo varillere alınır.
 - ✓ Variller atık olarak i aretlenir.
 - ✓ Atıklar yönetmeliklere uygun olarak bertaraf edilir.
 - ✓ Olay ile ilgili Düzeltici/Önleyici faaliyet raporu hazırlanır.
 - iv. Su kaynaklarına dökülmü ise;
 - ✓ Suyun Önüne set çekilerek tüm kayna a yayılması engellenir.
 - ✓ Yüzey emiciler veya sıyrıcılar ile toplanır.
 - ✓ Toplanan malzemeler atık kova veya varillerine konulur.
 - ✓ Variller atık olarak i aretlenir.
 - ✓ Çevresel yayılımı engellemek için kum veya toprak torbalar ile alan kısıtlanır.
 - ✓ Atıklar yönetmeliklere uygun olarak bertaraf edilir.
 - ✓ Olay ile ilgili Düzeltici/Önleyici faaliyet raporu hazırlanır.

BÖLÜM 7

AC L DURUMLARDA ALINACAK ÖNLEMLER VE MÜDAHALE PLANI

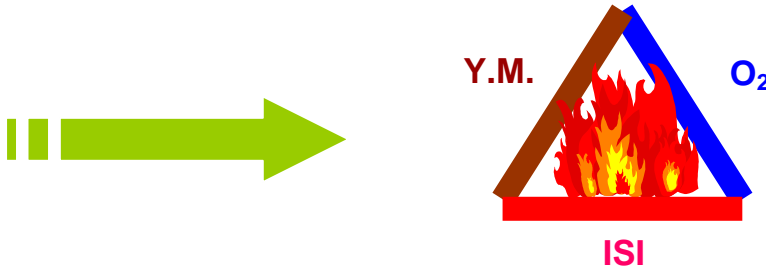
7.1.YANGIN;

7.1.1.1.Tanımlar:

Yanma

Yanıcı maddenin, ısı ve oksijenle birleşmesi sonucu oluşan kimyasal bir olaydır. Yanma üç unsurun bir araya gelmesi ile oluşur.

Yanıcı madde, Oksijen ve Isı. Bu üçlüye "YANGIN ÜÇGENİ" Adı verilir.



Yangın

İnsanların yararlanmak amacıyla günlük ihtiyaçlarının bir parçası olarak yakılan ateşin kontrol dışı yanmasına yangın denir. Maddi ve manevi tüm canlı ve cansızlara zarar verir.

7.1.1.2.Yangın Nedenleri:

Korunma önlemlerinin alınmaması, Buharla ma, Çıngı, Elektrik Kaçakları, Sıçrama, ihmali, Sabotaj ve diğer doğa olaylarıdır.

7.1.1.3.Yangının Sınıfları :

A Sınıfı Yangınlar (Adi Yangınlar): Katı madde yangınlarıdır. (Odun, kömür, kağıt, tekstil, kauçuk, deri, lateks v.b) Söndürmek için su, köpük, çok amaçlı kuru kimyevi tozlu (A,B,C) yangın söndürücüler kullanılır veya yanıcı maddenin uzaklaştırılması ile söndürülebilir.

B Sınıfı Yangınlar (Akaryakıt Yangınları): Yanabilen sıvılar veya sıvı haline gelen katılar bu sınıfa girer. (Alkoller, boyalar, solventler, tinerler, makine yağları, petrol ürünleri (benzin, gazyağı, yağlar v.b) Söndürmek için köpük, çok amaçlı kuru kimyevi tozlu (A,B,C) yangın söndürücüler, karbon dioksit gazlı yangın söndürücüler kullanılır.

C Sınıfı Yangınlar (Gaz Yangınları): Likit petrol gazı (Metan, LPG, Propan, Bütan, Etilen gibi), hava gazı, hidrojen gibi yanabilen çe itli gazların (Asetilen v.b) yanması ile olu an yangınlardır. Elektrikli makine ve hassas cihazların yangınlarını da bu sınıfa dahil edebiliriz. Söndürmek için çok amaçlı kuru kimyevi tozlu (A,B,C) yangın söndürücüler, halon 1301 ve halon 1211, karbon dioksit gazlı yangın söndürücüler, su ve köpük kullanılır.

D Sınıfı Yangınlar: Yanabilen hafif metallerin ve ala ımların (Magnezyum, Lityum, Sodyum, Seryum gibi) yanmasıyla meydana gelen yangınlardır. Söndürmek için özel hazırlanmı kalsiyum veya sodyum klorür ve/veya susuz sodyum karbonat esaslı kuru kimyevi toz, özel bir teknikle uygulanabilir.

Elektrik yangınları: Elektrik donanımlarının yanmasıyla olu an (Transformatörler, bobinler, motorlar, bunların izolasyonları v.b.) yangınlardır. Söndürmek için elektrik akımı kesilerek müdahale edilmeli ve çok amaçlı kuru kimyevi tozlu (A,B,C) yangın söndürücüler, karbon dioksit gazlı yangın söndürücüler kullanılmalıdır.

Yangın Sınıfı	Açıklaması
	Katı madde yangınları
	Sıvı (akaryakıt) yangınları
	Gaz yangınları
	Metal tozu yangınları
	Elektrik Yangınları

7.1.1.4.Yangın Karargâhı:

Yangınla mücadelenin daha kolay ve etkin yapılabilmesi için yangın bölgesine en yakın emniyetli yerdir.

7.1.1.5.Yangın Ekibi:

Yangın oldu u haberi alındı ında yapt ı i i derhal ve emniyetli bir eilde bırakıp yangın yerine giden ve yangını söndürmek üzere yangın amirinin talimatlarını yerine getiren, önceden belirlenmi ve yangınla mücadele konularında e itilmi ki ilerden olu an ekiptir

7.1.1.6.Yangın Amiri:

Yangın çıkmadan gerekli önlemlerin alınmasını sağlayan, eğitimler yapan, yangın mahallinde yangının söndürülmesi için gerekli çalışmaların yapılması ve yangının genişleyip yayılmasına engel olacak bütün önlemlerin alınmasını sağlayan bu amaçla Yangın Ekibine kumanda eden kişidir

7.1.2.YANGINDAN ÖNCE ALINACAK TEDBİRLER

- 1) Yanıcı, parlayıcı ve yakıcı maddeleri emniyetli uygun depolara koydur, açıkta bırakma,
- 2) Yangın tüpleri ve yangın dolaplarını haftada bir kontrol et; hortumlar ve diğer yangın teçhizatını her an göreve hazır bulundur,
- 3) Elektrik tesisatlarını kontrol altında tut; ark, kaçak var ise yetkili personele onarımını yaptırt,
- 4) Kaynak / kesme işlemlerini emniyetli bir yerde yaptırt,
- 5) Zinsiz elektrik ocakları ve sobaları kullandırma,
- 6) Tankların seviye ve kaçak kontrollerini her gün bir kere kontrol et,
- 7) Kanalizasyon giderlerine yanıcı, yakıcı, parlayıcı maddelerin atılmasına müsaade etme,
- 8) Yöneticilerce yasaklanan mahallerde sigara içme ve içirtme. Yakıt depoları, trafolar, doğalgaz tesisatı gibi yerlere ateşle yaklaşma ve yaklaşma,
- 9) Otoparklarda araçlara yakıt ikmali yaptırtma,
- 10) Akaryakıt tanklarına ikmal yapılırken, seyyar söndürücüler ile önlem aldir,
- 11) Personele her ay yangın eğitimi verilecektir.
- 12) Yangın planı çerçevesinde görevlerini bil ve her an göreve hazır ol.
- 13) Nöbet sırasında ısınma amacı ile müsaade edilen araç dışında başka ısıtıcı kullanma.
- 14) Tutulabilir maddeler çalışılan bölgede yalnızca in gerektirdiği miktarda bulunacak ve iş gününün sona ermesi ile önceden hazırlanmış güvenli yerlere taşınacaktır.
- 15) Çabuk tutulan maddelerle, yanıcı ve parlayıcı sıvılar yalnızca önceden belirlenmiş özel yerlerde tutulacak, aızları kesinlikle açık bırakılmayacaktır. Bu yer ısı kaynaklarından uzakta olacak ve ayrı bir Korumaya alınacaktır.
- 16) Üzerlerine yanıcı bir sıvı sıçramı ya da bulaşmaları için üstlerini deşirtmeden çalışmalarına izin verilmeyecektir
- 17) Yağlı üstü, paçavra ve benzeri maddelerin kendiliğinden yanması olası olduğundan etrafa atılması yasaktır. Bu maddeler kimyasal atık kovalarına koyularak, tehlikeli atık toplama alanına götürülecektir.
- 18) Yangın çıkışı kapıları her zaman temiz, işler olacak ve bir engelle kapatılmayacaktır.
- 19) Yangın tüplerinin kontrolleri belirlenen periyoda uygun olarak yapılacak, kullanılan yangın tüpünün yenisi konacaktır.
- 20) Kâğıt ve çöp sepetlerine sigara izmariti atılmayacaktır. Mesai bitiminde çöp kovaları kontrol edilecektir.
- 21) Teknik nedenlerle kıvılcım ve şerare çıkabilecek yerlerde, kimyasal malzeme, yakıt dolmuş ve kullanım yerlerinde ve arızide yangın söndürme cihazları bulundurulacak, sigara ve ateşle kesinlikle yaklaşılmayacaktır.
- 22) Tehlikeli bölgelerde "Sigara içilmesi ve Ateşle yaklaşılması" hususlarında ikaz levhaları bulundurulacaktır.

- 23)Yangın riski yüksek olan birimlerde elektrikli soba, ocak gibi elektrikli gereçler kullanılmayacaktır.
- 24)Günlük çalışma bitiminde ve tatil başlangıcında her bölüm takım lideri makinelerin durdurulduğunu, elektrikli birimlerin kapalı olduğunu kontrol ettirecektir.
- 25)Otomobil park yerlerinde araçlar acil çıkabilecek şekilde park edilecektir.
- 26)Alev ya da kıvılcım saçan elektrik ark kaynağı, oksijen kaynağı, oksijenle kesme işleri veya spiralle yapılan kesme ve talaşlama çalışmaları sırasında çevrede yangına karşı önlem alınacaktır. Bu amaçla bu işlerin yapıldığı yerlerin yakınlarında kolayca parlayabilecek türdeki bütün malzemeler başka yerlere götürülecek, götürülemezse yangın söndürme cihazı hazır bulundurulduktan sonra işlere başlanılacaktır.

7.1.3.YANGININ DUYURULMASI

Yangının başlangıcını ilk gören kişi her yangın çok küçük ise ve kişisel çaba ile söndürülebilir güveniyor ise en yakın yangın söndürme cihazı (Yangın tüpleri, yangın dolapları) ile müdahale ederek yangını söndürecek. Aynı zamanda da olay mahallinin Yangın Ekibi acilen durumdan haberdar edilecektir.

Yangın ekibi yangının çıkış sebeplerini araştırarak ve Eksiklikleri tespit ederek Yangın Tutanağı düzenleyecektir.

Yangının başlangıcını ilk gören kişi her kişisel çabaları ile yangını söndüremeyeceğini anlayınca YANGIN EKİBİNE iletme bilgilerini belirtilmiş olan telefonlarını arayarak, yangının yeri, cinsi, nelerin yanmakta olduğunu ve büyüklüğü ile ilgili bilgi verecektir.

7.1.4.YANGINA MÜDAHALE EDİLMESİ :

Yangını ihbar alan ilk sorumlu Yangın Amirini ve Yangın Ekibini bilgilendirir. Yangın Amirinin talimatları doğrultusunda diğer itfaiye birimlerinden yardım ister.

Yangın yeri kapısında yangın durumunda aranılacak telefonlar asılı olarak bulunmalıdır.

Yangın Ekibi en kısa sürede yangın mahalline ulaşıp yangına müdahale ederek yangının yayılmadan söndürülmesini sağlar. Aynı zamanda gerekli şartlar altında işlemlerine nezaret ederek yangının yayılmasını önleyici tedbirleri alır.

Elektrik bakımcıları Yangın Amirinin talimatıyla elektrikli keserek yangınla mücadelenin daha aktif olmasını sağlar.

Kapalı alanlarda ve havalandırması zor olan yerlerde özel maske kullanılmalıdır. Açık havada ve havalandırılması mümkün olan yerlerde yangın söndürme için gerekli zamandan fazla DUMAN VE GAZ içerisinde kalınmamalıdır.

Yangınla müdahalede görev alanlar önce yangında mahsur kalanları kurtaracak, sonra duruma göre EVRAK, DOSYA, MAKİNA gibi kıymetli mal ve malzemelerin kurtarılmasına çalışacaktır.

ELBİSELER TUTANAKLAR yere yatıp yuvarlanmalı veya olaya yakın olanlar tarafından İSLAK ÖRTÜ veya ÇAMAŞIRLA örtülmelidir

7.1.5.YANGIN SÖNDÜRME PRENSİPLERİ

Yangının sınıfı ne olursa olsun söndürme prensipleri ortaktır. Bu prensip yanmayı meydana getiren üç unsurdan yanıcı maddeyi, oksijeni veya ısıyı ortadan kaldırmaktır.

Yanıcı Maddeyi Yok Etmek

-Yanıcı maddeyi ortadan kaldırmak

-Yanıcı maddeyi ısıdan ayırmak

-Ara boşluğu meydana getirmek

Isıyı Yok Etmek

-Su ile soğutmak

-Yanıcı maddeyi dağıtmak

-Kuvvetli üfleme

Oksijeni Yok Etmek

-Örtmek

-Bölmek

-Oksijeni azaltmak

Yanıcı maddeyi ortadan kaldırmak: Kırıp parçalamak, ayırmak veya sıvı akıcıyı kesmek suretiyle yanıcı maddeleri bazen ortadan kaldırmak mümkün olsa da, yanıcıların ağırlık ve tahtınmaz mallar olduğu düşünülürse her zaman uygulama alanı bulunmayabilir.

Isıyı ortadan kaldırmak: Her yanıcı maddenin bir yanma ısısı olduğuna göre, yanan maddeleri bu ısının altına kadar soğutmak yangını söndürmek için iyi bir yöntemdir.

Oksijeni ortadan kaldırmak: Yangın mahalline ağırlık ve yanmaz gazlarla aerosol sıvılar sevk etmek havada bulunan yaklaşık %21 oranındaki oksijen azaltılarak ortadan kaldırılmasını sağlar.

7.1.6.YANGIN SÖNDÜRME YÖNTEMLERİ :

"AK EHR LÇE M LL E T M MÜDÜRLÜ Ü"nde yangın söndürücü olarak 6 Kg'lık Kuru Kimyevi Toz tahtınabilir yangın söndürücüler ve sulu yangın söndürme sistemleri kullanılmaktadır. KKT yangın söndürücülerin içerisindeki toz madde havadan ağırlık olduğu için ateşin üzerini kaplar ve onu oksijensiz bırakarak söndürülmesini sağlar.

Tahtınabilir yangın söndürücüler kullanılırken, söndürücü alevlerin köküne doğru sevk edilmeli ve süpürür gibi tüm ateşli alana en yakın yerden başlamak üzere taranmalıdır. Cihazların elverdiği ölçülerde bu hareketler tekrarlanmalıdır. Tahtınabilir cihazların etkili olabileceği uzaklık, 1 metre ile 2,5 metre arasında değişmektedir.

Birimlerde bulunan elektrik tesisatı, elektrik dağıtım panoları, aydınlatma armatürleri ve kablolar, bilgisayar sistemleri, kesintisiz güç kaynağı sistemleri ve klimalar üzerine kesinlikle su tutulmayacaktır.

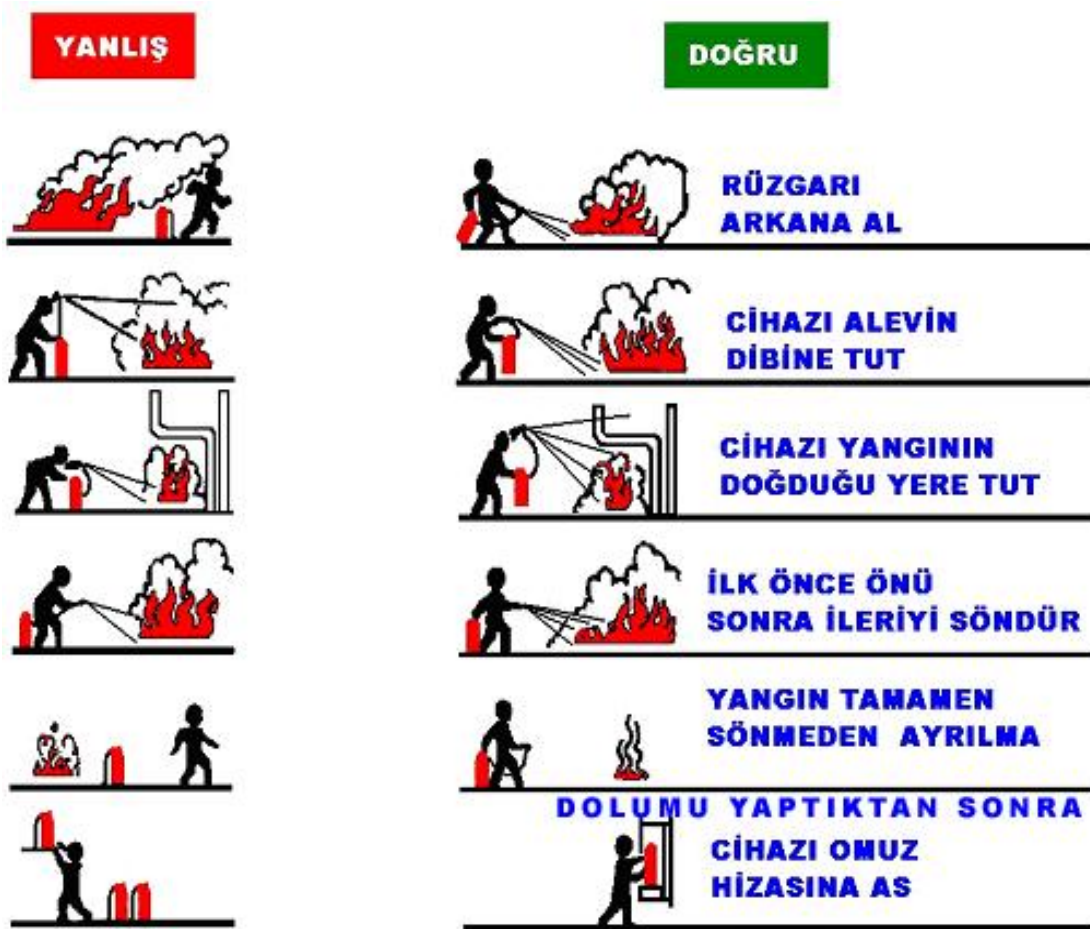
7.1.7.YANGIN SINIFLARINA GÖRE KULLANILAN SÖNDÜRÜCÜ ÇEŞİTLERİ :

- | | | | |
|------------------------|--|---------------|-------|
| 1. Katı yanıcılar | : Su ve sulu çözeltiler | Kimyasal Toz | Köpük |
| 2. Sıvı Yanıcılar | : Kimyasal Toz | Karbondioksit | Köpük |
| 3. Gaz yanıcılar | : Kimyasal Toz | Karbondioksit | Köpük |
| 4. Elektrik yangınları | : Karbondioksit (olmadığı durumlarda kimyasal toz) | | |

7.1.8.YANGIN SÖNDÜRME TÜPÜ KULLANIMI

1. Elle taşınamayan seyyar yangın söndürücü tüpleri, mümkünse duvar/direk üzerine yerden en fazla 90 cm yükseklikte asılacaktır. Ancak; asılma imkânı yoksa paslanmayı önlemek üzere tüp altlarına tahta/plastikten altlık konulacaktır.
2. Çöp kutuları kontrollü olarak ve dolmasını beklemeden her gün akşam boşaltılacaktır.
3. Yangın mahallerinde kurtarılması gereken eşya, dolap ve kasa üzerine "YANGINDA İLK ÖNCE KURTARILACAKTIR" yazılı etiketler konulacaktır.

7.1.9.YANGIN SÖNDÜRME C HAZLARININ DOĞRU KULLANILMASI:



7.1.10.YANGIN SONRASI YAPILMASI GEREKENLER

Yangın sonrasında Yangın Ekibi hasar tespitlerini yapar ve olay mahalli, oluş nedeni, zamanı, zarar miktarı ve ne ile söndürüldüğü ünen ayrıntılı bir Yangın Tutanağı düzenler. Tutanağın bir sureti Yangın dosyasında saklanır, diğersureti ise sigortadan hasarın tazmini için Muhasebe Müdürüne gönderilir.

Yangın, Terör, Sabotaj ve Kötü niyetli bir hareket sonucu meydana gelmişse durum KOLLUK KUVVETLERNE bildirilir.

7.2. PARLAMA VE PATLAMADA;

7.2.1.Tanımlar:

PATLAYICI ORTAM: Yanıcı maddelerin gaz, buhar, sis ve tozlarının atmosferik artlar altında hava ile olu turdu u ve herhangi bir tutu turucu kaynakla temasında tümüyle yanabilen karı ımı,

7.2.2.Tehlikeli Yerlerin Sınıflandırılması:

Bölge 0;

Gaz, buhar ve sis halindeki parlayıcı maddelerin hava ile karı ımından olu an patlayıcı ortamın sürekli olarak veya uzun süre ya da sık sık olu tu u yerler.

Bölge 1;

Gaz, buhar ve sis halindeki parlayıcı maddelerin hava ile karı ımından olu an patlayıcı ortamın normal çalı ma ko ullarında ara sıra meydana gelme ihtimali olan yerler.

Bölge 2;

Gaz, buhar ve sis halindeki parlayıcı maddelerin hava ile karı arak normal çalı ma ko ullarında patlayıcı ortam olu turma ihtimali olmayan yerler ya da böyle bir ihtimal olsa bile patlayıcı ortamın çok kısa bir süre için kalıcı oldu u yerler.

Bölge 20;

Havada bulut halinde bulunan yanıcı tozların, sürekli olarak veya uzun süreli ya da sık sık patlayıcı ortam olu abilecek yerler.

Bölge 21;

Normal çalı ma ko ullarında, havada bulut halinde bulunan yanıcı tozların ara sıra patlayıcı ortam olu turabilece i yerler.

Bölge 22;

Normal çalı ma ko ullarında, havada bulut halinde yanıcı tozların patlayıcı ortam olu turma ihtimali bulunmayan ancak böyle bir ihtimal olsa bile bunun yalnızca çok kısa bir süre için geçerli oldu u yerler.

7.2.3.Patlamaların Önlenmesi ve Patlamadan Korunma Tedbirleri:

Patlamaların önlenmesi ve bunlardan korunmayı sa lamak amacıyla i veren, a a ıda belirtilen temel ilkelere ve verilen öncelik sırasına uyarak, yapılan i lemlerin do asına uygun olan teknik ve organizasyona yönelik önlemleri alacaktır:

- ✓ Patlayıcı ortam olu masını önlemek için depolama alanında belirli periyotlarda havadaki gaz miktarı ölçülerek kayıt altına alınıp takip edilecektir
- ✓ Yapılan i lemlerin do ası gere i patlayıcı ortam olu masının önlenmesi mümkün de ilse patlayıcı ortamın tutu masını önlemek amacıyla i letmenin çevre çitlerine ve alan giri lerine "Ate le Yakla ılması Yasaktır" ve "Patlayıcı Ortam" ibareleri asılarak, ortama yakla anların uyarılması sa lanacaktır.

- ✓ çilerin sa lık ve güvenliklerini sa layacak ekilde patlamanın zararlı etkilerini azaltacak önlemler alınacaktır.
- ✓ Bu önlemler, gerekti inde patlamanın yayılmasını önleyecek tedbirlerle birlikte alınacaktır. Alınan bu tedbirler düzenli aralıklarla ve i yerindeki önemli de i ikliklerden sonra yeniden gözden geçirilecektir.

7.3. KAZALARINDA YAPILACAKLAR;

7.3.1.Kaza Oldu unda Kurtarma Operasyonu :

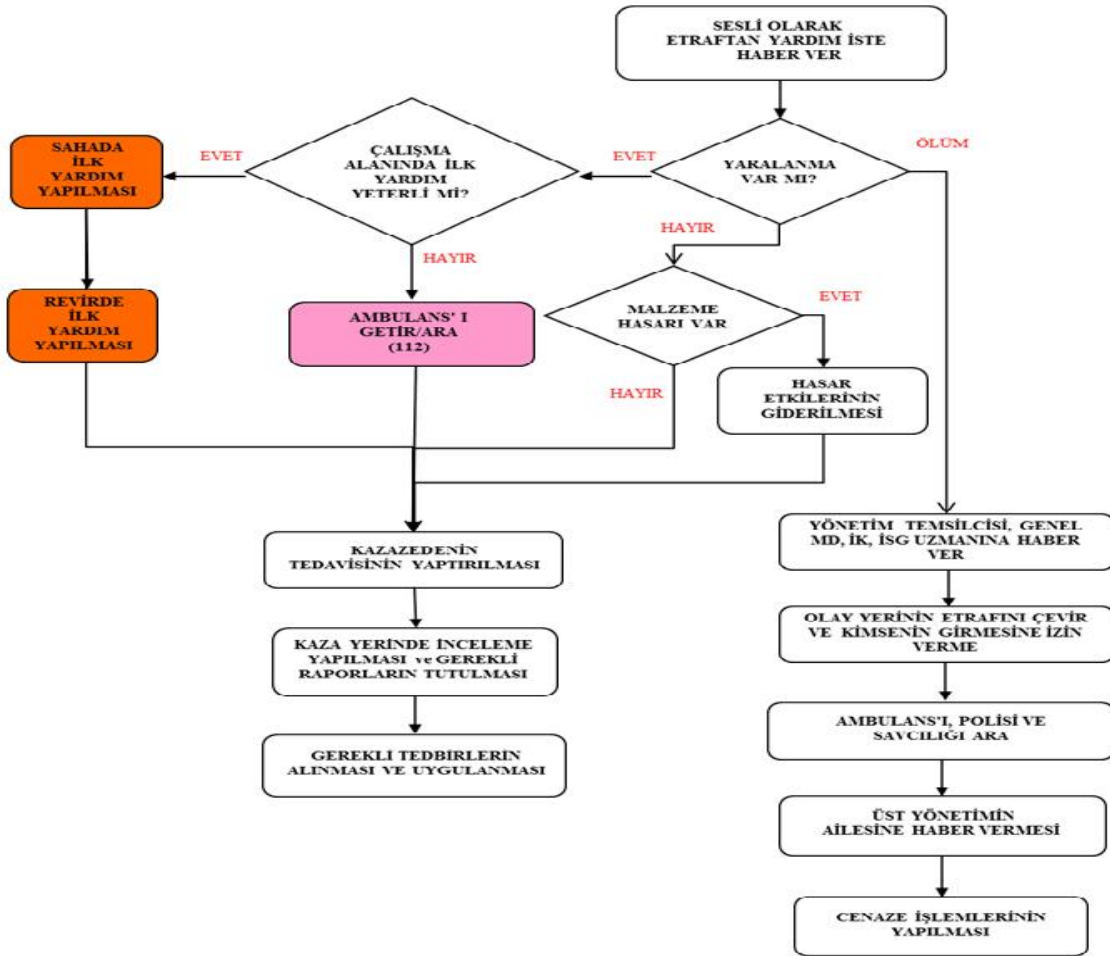
Acil durum ihbarını alan güvenli inden Sorumlu Mühendis kurtarma ekibinin toplanma sahalarında toplanmasını sa lar. Kurtarma ekip liderine ve ekibe acil durumun türü, büyüklü ü ve yeri hakkında gerekli bilgiler verildikten sonra; ekip lideri ekibin kurtarma operasyonu için gerekli ekipmanları ile ki isel koruyucu malzemelerini ambardan almalarını sa lar. Kazanın niteli ine göre kurtarma ekibi müdahalesini yapar ve gerekli yerlere bilgi verir. Kazazedenin durumuna göre acil durum tedbirleri alınır.

7.3.2. Kazası Oldu unda acil müdahale planı :

- Herhangi bir i kazası olması halinde ilk yardım konusunda gerekli e itimi almı ve sertifikalı ki i ilkyardım gereklerini uygulayacaktır.
- Kazadan sa lık biriminin haberdar edilmesi ve kaza geçirmi ki iye ilk yardım yapılması temel önceliktir.
- Bu yüzden olabilecek en çabuk ekilde sa lık birimini arayınız ve yaralı hakkında temel gözlemlerinizi iletiniz. E zamanlı olarak en yakın ilk yardım görevlisine ula maya çalı mak önemlidir.
- 112'yi arayıp hemen bilgi veriniz.
- Bölgedeki sa lık merkezlerinin telefonları sa lık biriminde asılıdır. (Acil durum telefonları listesi)
- İlk yardım görevlisi yöneltece i sorularla kaza ve yaralının durumu hakkında gerekli bilgileri almaktan ve sonraki eylemleri organize etmekten sorumludur.
- Hasta nakil aracını kullanmakla yetkili ki iler listesi sa lık biriminde asılıdır. (oför listesi)
- Hasta nakil aracının her zaman hazır bulundurulması sorumlulu u ilk yardım ekip liderinin görevidir.
- Hasta nakil aracı anahtarları iki noktada bulunur:
 - Sa lık birimi
 - Ana giri kapısı
- Sertifikalı ilkyardım e itimi almı personel gerekli ilk yardım malzemesini alarak derhal olay yerine gider.
- Hasta nakil aracı; olay yerine en yakın ve güvenli bir ekilde çalı ır vaziyette park edilecek, hasta sedyesi çıkartılarak hazır duruma getirilecektir,
- Hasta nakil aracı oförü hastaya müdahale etmeyecek ve ettirmeyecektir, Doktor veya İlk yardım görevlisi durumu de erlendirerek ilk müdahaleyi yaptıktan sonra tarif edilen pozisyonda hasta sedyeye yatırılacak ve ba kısmı oför arkasına gelecek ekilde sedye hasta nakil aracına yerle tirilecektir,

- İyeri hekimi veya sa lık memurunun talimatına göre sa lık birimine veya en yakın hastaneye gidilecektir. Seyir esnasında aracın dörtlü ikaz lambaları ve farları yakılacak durumun aciliyetine göre aralıklı olarak korna çalınacaktır.
- Yaralı için i kazası tutana ı hastanın ilgili sa lık kurulu una sevki gerçekleştirildikten sonra sa lık memuru tarafından iletilir.
- Hasta nakil aracı hastanenin acil servisi önüne ve arkası acil servis kapısına bakacak ekilde park edecek, siren kapatılacak, ikaz lıkları açık bırakılacak ve hasta sedye ile acil servise götürülecektir,
- Hasta acil servise teslim edildikten ve iyeri sa lık birimine döndükten sonra sedye ve hasta nakil aracına ait ilkyardım malzemelerini kontrol ediniz, e er eksik malzeme varsa tamamlayınız.
- İyeri hekimi veya sa lık memuru hastane yetkililerinin de erlendirmesi sonucunu bekleyecek veya geri dönecektir.
- Uzun kopması yaralanmalarında, uzun koptu u vücut bölümü "sotamik (%0,9 NaCl)" emdirilmi tamponla kapatınız. Kopan uzvu steril bir torba veya temiz bir havlu içerisine koyup, içi buz dolu bir torbaya koyunuz ve hasta ile en yakın hastaneye götürünüz. Buzun direkt olarak kopan uzva temas etmemesini sa layınız.

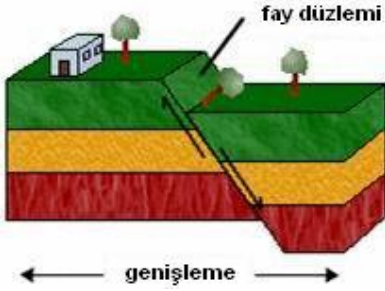
İŞ KAZASI MÜDAHALE PLANI



7.4. DO AL OLAYLARDA MÜDAHALE YÖNTEMLER ;

7.4.1.DEPREM

7.4.1.1.Tanım :



Deprem, yer içindeki fay hattı olarak adlandırılan kırıklar üzerinde biriken biçim de i tirme enerjisinin aniden bo alması sonucunda meydana gelen yer de i tirme hareketi ve neden oldu u karma ık elastik do al dalga hareketleridir. Depremi afet yapan, bu do al olayın negatif etkilerini ortadan kaldıracak veya minimize edecek önlemlerin alınmasıdır.

Deprem bir do a olayıdır. Yerkabu u içindeki herhangi bir kaynaktan ani olarak çıkan titre imlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamdan ve yeryüzünü sarsan bir olaydır. Yer yapısının ani kırılması, kayması, sallanması, çökmesi halinde ortaya çıkar.

7.4.1.2.Deprem Ya anmadan Önce Alınması Gereken Önlemler :

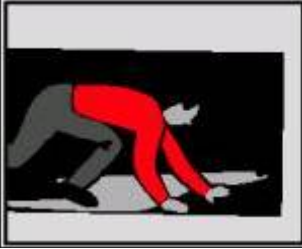
- İletmede depremin ne oldu u, deprem sırasında neler yapılaca ı hususunda e itim verilecek ve öncelikler belirlenecektir.
- 72 Saatlik Acil Durum için hazırlanılmalı ve Acil Durum Ekipleri güncelle tirilecektir.
- Acil Durum için gerekli ilk yardım ekipmanları kontrol edilecektir. İletmede ve Ta ıma araçlarında çadır, yangın söndürücü, pilli radyo ve el feneri bulundurulacaktır.
- Depremde nerede toplanılaca ı ve toplanma bölgesi belirlenmi tir. Önemli evrak ve Belgelerin ba ka yerlerde kopyaları bulundurulacak ve emniyetli olup olmadıkları kontrol edilecektir.
- Telefonların çalı madı ı durumlar göz önüne alınarak, haberle me sa lamak için araçlar belirlenecektir.
- Tüm i letme elemanları deprem anında su, elektrik, gaz veya bunlarla çalı an alet, araç ve cihazları açıp kapama, kontrol altına alma konusunda bilgilendirilecektir.
- Dosya dolapları ve rafları hem birbirine, hem de duvara emniyetli bir ekilde sabitlenecektir.
- Üst raflardaki a ır e yaları alt raflara indirilecektir.
- Koridor duvarlarında asılı duran tablo ve benzeri e yalar emniyetli ve dü meyecek ekilde sabitlenecektir.
- Özellikle depo bölümünde düzensiz istifleme yapılmayacaktır.
- Kimyasal maddelerin depolandı ı alanlarda düzensiz istifleme yapılmayacak a zı açık kimyasal hiçbir ekilde bırakılmayacaktır.
- Binada ve etrafta odun, kömür, gaz, benzin, kâ it, kuru ot, eski e ya v.b yanıcı maddeler varsa bunları binalardan uzakla tırıp, yangın tehlikesi olmayacak emniyetli yerlerde muhafaza edilecektir.
- İletme genelinde kırılan camlar özellikle risk yaratabilecek konumda ise derhal yenisi ile de i tirilecektir.
- Yangın söndürme cihazlarının periyodik olarak kontrolleri yapılacaktır. Acil kaçı yollarına ve acil çıkı kapılarının bulundu u yerlerin önlerine malzeme istifi yapılmayacaktır.

- Deprem sonrası için bir buluşma noktası ayarlanacaktır.
- Acil çıkış kapılı ve acil durum toplanma merkezlerine giden yollarda yönlendirme levhaları yerleştirilecektir.
- Kaçış yolu engelsiz tutulacaktır.
- Yangın donanımları ve tüpler sürekli çalışır konumda olacaktır. Deprem sırasında enerjinin kesilmesi gereken makine ve ekipmanların listesi hazırlanacak ve güncel tutulacaktır.
- Çatılarda yangın riskine karşı herhangi bir yanabilir malzeme bırakılmayacaktır.
- İletişim, İnceleme ve Kurtarma - Yardım Komitesi ile iletişim koparılmayacak, Üretilen yeni bilgiler temin edilecektir.

7.4.1.3. Deprem Anında Yapılması Gerekenler :

ÇÖMEL – KORUN - BEKLE

▪ ÇÖMEL



Çömelerek hedef küçültmek, üzerinize düşebilecek unsurların sizi yaralama riskini azaltır.

▪ KORUN



Kollarınızla baş ve boynunuzu kapatın. Cama arkanıza dönün. Bir siperin yanında ya da altında CEN N pozisyonu alarak kendinizi koruyun. Bu siper masa, konsol, sandalye olabilir.

▪ BEKLE

Sarsıntı bitene kadar tutunarak bekleyin. Sarsıntı sırasında koşmak, merdivenden inmek tehlikelidir.

- Başınızı düşebilecek eşyalardan koruyarak, çömelin.
- Deprem anında herhangi bir yerde çalışan personel kendi güvenli iniş sağlayacak bir yerde depremin bitmesini bekleyecektir. Deprem bitmesi ile o anda çalıştığı cihaz, makinesini kapatıp, elektrik, gaz yakıt bantlarını kesip panik yapmadan acil çıkış kapılarından çıkacak ve kendisine en yakın acil durum toplanma merkezine gidecektir. Deprem bitmesiyle acil durum ekipleri derhal organize olacaktır.
- Mümkün olduğu kadar sakin olunacak ve çevrenizdekileri sakinle tireceksiniz. Dışarıdan bacadan ve pencereden uzak durunuz. Masa, yatak veya kolon altına giriniz.
- Başınızı kapıya panik yapmayın.
- Dışarıya koşarak kaçmayın.
- Savrulmamak için tutununuz.
- Asansörü kullanmayın.
- Sarsıntı esnasında merdivenlerden kaçmaya çalışmayın.

- Araç oförleri aracı en yakın güvenli bölgeye çekecekler ve çevresinde belirlenen güvenlik önlemlerini derhal alacaklardır.
- Kopuk kablolardan uzak durunuz.
- Deprem esnasında dışarıda iseniz duvarlardan, elektrik hatlarından, devrilebilecek eşylerden uzak durunuz.
- En yakın boş alan veya parklara sığınınız

7.4.1.4. Depremden Sonra Yapılması Gerekenler:

- İletişim, güvenlik ve tahliye ekibi bütün personelin güvenli bir yere çekildiğinden emin olacaktır özellikle parçalanmış riskli bulunan yerlerde insanların bulunmadığından emin olacaktır.
- İlk yardım ekibi yaralı var ise ilk yardımlarını yapacak yaralıları en yakın Sağlık tesislerine gönderecektir.
- Deprem sırasında yangın çıkması halinde yangın ekibi öncelikle yangın çıkan bölümün enerjisini keserek yangına müdahale edecektir ve söndürme çalışmalarına başlayacaktır. Hatlarda kopma veya hasarlar varsa süratle giderilecektir.
- Kimyasal sızıntı ekipleri yerler yayılmış kimyasal var ise inert malzeme ile süratle temizlenmesini sağlayacaktır.
- Acil durum ekiplerinin seri şekilde hareket edebilmesi için personelin sakin olması ve ekibin işlerine müdahale etmemesi gerekmektedir.
- Kişilerde yaralanmalar var mı, kontrol ve tespit edilecektir.
- Elektrik sigortalarını kapatılacaktır. Ocak, ısınmada kullanılan sobalar, LPG tüpü ve Vanalar kapatılacaktır.
- Söylenti yapılmayacak ve söylentilere inanılmayacaktır.
- Radyolar açık tutulacak, çıplak ayakla dolaşmayacak ve çevredekilere yardımcı olunacaktır.
- Görevlilere müdahale edilmeyecek, gerekiyorsa yardımcı olunacaktır.
- Her an deprem olacağını gibi hazırlıklı olunacaktır.

7.4.2. SEL VE SU BASKININDA

7.4.2.1. Sel ve Su Baskınında Önce Alınması Gereken Önlemler :

- Sel baskınına maruz kalmamak için açık alanda ve tesis içinde bulunan tüm rögarlar üç ayda bir periyodik olarak temizlenecektir.
- Açıkta bırakılan su ile reaksiyona girebilecek malzemeler palet veya raf gibi zeminden yüksekte olan yerlerde depolanacaktır.
- Çatıda yer alan su kanalları ve suyu dışarıya veren borular yılda en az iki defa temizlenecektir.

7.4.2.2.Sel ve Su Baskınında Yapılması Gereken Önlemler :

- Sel veya su baskını durumunda çalı anlar güvenilir, yüksek bir konumda bekleyecektir.
- Zeminde bulunan elektrik ekipman ve panolarının enerjileri kesilecektir.
- Arama ve Kurtarma Ekipleri mahsur kalan personeli kurtaracak, güvenilir bir yere çıkaracaktır.
- İlk Yardım Ekibi yaralı personele ilk müdahaleyi acilen yapacaktır.
- Radyasyon ve sızıntı kontrol Ekibi Ekipmanlarda radyasyon sızıntısı olup olmadığını kontrol edeceklerdir
- Tesis tamamen boş altıldı ında Acil Durum Yöneticisi olacaktır ve ı ekiple incelemelerle gerekli Tutanakları düzenleyecektir.
- Acil Durum Yöneticisi olacaktır ve ı ekiple incelemelerle, Hasar Tespiti Yapacak Ve Yetkililere Bildirecektir.

7.4.3. FIRTINA – HORTUM - YILDIRIM

7.4.3.1. Fırtına ve Hortum Sırasında Yapılması Gerekenler

- Açıkta personel kapalı bölgelere çekilmelidir.
- Pencere önleri veya kapılardan uzak durulmalıdır.
- Duruma göre enerji kesilerek fırtına ya da hortumun dinmesi beklenmelidir.
- Enerji hatlarının altında motorlu taşıtların bulunması engellenmelidir.
- Tesiste paratoner bulunmalıdır.
- Topraklama iyi yapılmı olmasına dikkat edilmelidir.
- Hasar tespiti yapılarak gerekli onarım çalı malarına girişilmelidir.

7.5.K MYASALLAR LE ÇALI MADA SIZINTI /DÖKÜNTÜ;

7.5.1.Tanımlar :

Kimyasal madde: Doğal halde bulunan veya üretilen veya herhangi bir işlem sırasında veya atık olarak ortaya çıkan veya kazara oluşan her türlü element, bileşik veya karışımlardır.

Tehlikeli kimyasal madde:

- Patlayıcı, oksitleyici, çok kolay alevlenir, kolay alevlenir, alevlenir, toksik, çok toksik, zararlı, asitlendirici, tahriş edici, alerjik, kanserojen, mutajen, üreme için toksik ve çevre için tehlikeli özelliklerden bir veya birkaçına sahip maddeler,
- Yukarıda sözü edilen sınıflamalara girmemekle beraber kimyasal, fiziko-kimyasal veya toksikolojik özellikleri ve kullanıma veya iş yerinde bulundurulması ekli nedeni ile işçilerin sağlığı ve güvenliğini yönünden risk oluşturabilecek maddeler,
- Mesleki maruziyet sınırı belirli belirlenmiş maddelerdir.

Patlayıcı madde: Atmosferik oksijen olmadan da ani gaz yayılımı ile ekzotermik reaksiyon verebilen ve/veya kısmen kapatıldı ında ısınma ile kendiliğinden patlayan veya belirlenmiş test koşullarında patlayan, çabucak parlayan katı, sıvı, macunumsu, jelatinimsi haldeki maddelerdir

7.5.2.Kimyasallar ile çalı mada öncelikli genel önlemler :

- 1) yerinde uygun düzenleme ve i organizasyonu yapılacaktır.
- 2) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalı malar teknolojik geli meler de dikkate alınarak uygun yöntemlerle yapılacak, uygun makine ve ekipman sa lanacaktır.
- 3) Alınan önlemlerin etkinli ini ve süreklili ini sa lamak üzere yeterli kontrol, denetim ve gözetim sa lanacaktır.
- 4) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalı malar, en az sayıda i çi ile yapılacaktır.
- 5) çilerin maruz kalacakları madde miktarları ve maruziyet süreleri mümkün olan en az düzeyde olacaktır.
- 6) Kurumda, yapılan i için gerekli olan miktardan fazla tehlikeli kimyasal madde bulundurulmayacaktır.
- 7) yerleri ve eklentileri her zaman düzenli ve temiz bulundurulacaktır.
- 8) çilerin ki isel temizlikleri için uygun ve yeterli artlar sa lanacaktır.
- 9) Tehlikeli kimyasal maddelerin, atık ve artıkların en uygun ekilde temizlenmesi, ta nınması ve depolanması için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

7.5.3.Kimyasal ile çalı mada sızıntı veya dökülmesi durumunda yapılması gerekenler

a) Tüm personel durumdan haberdar edilecektir.

b) Etkilenmi alana görevli ki ilerden ba kasının girmesine izin verilmeyecektir.

c) Etkilenmi alana girmesine izin verilen ki ilere uygun koruyucu giyim e yası, ki isel koruyucu donanım ve özel güvenlik ekipmanı verilecek ve bu durum devam etti i sürece kullanmaları sa lanacak, ancak bu durum sürekli olmayacaktır. Koruyucu araç ve gereci bulunmayan ki ilerinin etkilenmi alana girmesine izin verilmeyecektir.

d) Kurtarma, tahliye ve yardım i lerinin en kısa zamanda yapılabilmesi için, sa lık ve güvenlik yönünden riskin arttı nı bildiren gerekli uyarı ve haberle me sistemlerini kuracaktır.

e) Tehlikeli kimyasallarla ilgili acil durum düzenlemeleri hakkındaki bilgileri kullanıma hazır bulunduracaktır. yerindeki ve i yeri dı ındaki ilgili kaza servisleri ve acil servisler bu bilgilere kolayca ula abileceklerdir.

7.5.4.Kimyasal ile çalı mada temizleme planı:

Sızıntı hissedilmesi halinde kimyasal sızıntı ve bakım onarım ekiplerine haber verilecektir.

Kaçaklar engellenecek ve ana gaz çıkı ları kapatılacaktır. Solunması halinde ba dönmesine, solunum güçlü üne ve bilinç kaybına neden olur. Yüksek doza maruz kalındı nda bo ularak ölüme neden olur uzun süre solunmayacaktır.

Gazdan maruz kalanlar açık havaya çıkartılarak ilk yardım ekiplerinden yardım istenilecektir.

7.6.SABOTAJ

7.6.1. Sabotaj Öncesi Alınacak Tedbirler:

- a.Güvenlik yeterli ve yetkin olacak ekilde e itim almı olması sa lanır.
- b.Kimlik kartı olmayan personel içeri alınmaz.
- c.Ziyaretçilere gidilece i noktaya kadar e lik edilir.

7.7.RADYASYON

7.7.1. TEHL KE VE AC L DURUM NEDENLER :

Endüstriyel radyografi çalı malarında tehlike/acil duruma neden olan önemli hususlar a a ıda belirtilmi tir.

- 1.1. Kayna ın ı nılama konumuna ve özellikle tam zırlı konumuna gelmemesi, bu durumda yapılması gereken radyasyon ölçümlerinin yetersiz veya eksik olması.
- 1.2. Kayna ın, kılavuz tüp, kolimatör veya ı nılama cihazı giri i yakınında kalması.
- 1.3. Kayna ın ı nılama cihazı kablosundan ayrılması.
- 1.4. Hasar görmü veya sızıntı yapan kaynaktan kontaminasyonun olu ması.
- 1.5. Cihazın ı nılama konumunda kalması (Shutter mekanik arızası, kilit sisteminde arıza veya kilit anahtarının kaybolması, kilidin kullanılmaması) veya X-ısını cihazlarında otomatik ı nılamayı kesen sistemin devreye girmemesi, arızalı olması, by-pass edilmesi.
- 1.6. Cihazın veya kayna ın çalınması, çalıntı kaynak veya cihazla yakından me gul olunması.
- 1.7. Güvenlik sisteminde arıza olması veya güvenlik sisteminin bilerek devre dı ı bırakılması.
- 1.8. Güvenli konumda olmayan veya ı nılama konumunda olan kaynak yakınında bulunulması.
- 1.9. Çalı malar sırasında görevlilerin kayna ın konumu ile ilgili birbirleri ile ileti im eksikli i, kopuklu unun olması.
- 1.10. Fiziksel veya mental yorgunluk, a ırı dalgınlık durumunun olması.
- 1.11. Yapılan işle ilgili e itim eksikli i, cihazın özelliklerinin bilinmemesi.
- 1.12. Kendine duyulan a ırı güven neticesinde ihmal davranı ının sergilenmesi.
- 1.13. Radyasyon ölçü aleti kullanılmaması, ölçü aletinin yanlış göstermesi, ölçü aletine güvenilmemesi, yedek ölçü aleti bulundurulmaması, dozimetre kullanılmaması.
- 1.14. Cihaz aktivitesinin veya çalı ma parametrelerinin (kV, mA vb.) hatalı kullanılması.
- 1.15. Cihazın çalı ması anında yeterli güvenlik alanlarının belirlenmemesi.
- 1.16. Çevre güvenli i için uyarı i aret ve levhalarının kullanılmaması.
- 1.17. Çalı malar süresince düzenli radyasyon ölçümlerinin yapılmaması.
- 1.18. ı nılamanın istenmeden önce ba latılması.
- 1.19. Kapalı çekim alanlarında cihazın çalı ması ile irtibatlı ı nılama odası kapısı interlock (otomatik devre kesici) devresinin olmaması veya arızalı olup çalı maması sonucu ı nılama odasına bilmeden giri lerin olması veya ı nılama odasında çalı ma yapılırken operatör tarafından farkında olmadan ı nılamanın ba latılması.
- 1.20. Kapalı ı nılama odası duvarlarının yetersiz olması veya ı nılama anında güvenli olmayan bölgede bulunulması.
- 1.21. Ta ıma sırasında aracın kaza yapması, cihaz veya kayna ın araçtan dü mesi, hasar görmesi, hasarlı kaynak/cihaz ile yakın temasın olması, kayna ın cihazdan dü tü ünün fark edilmemesi, ilgisiz ki ilerle kaynaqla yakın temasının olması.
- 1.22. Kaynak de i tirilmesi veya cihaz onarımı sırasında kaynak yanında uzun süre kalınması, kaynakla ilgili tadilat yapılmak istenmesi.
- 1.23. Hasarlı cihazların onarımı sırasında kaynakla uzun süreli yakın temasların olması.
- 1.24. Güvenli duruma getirilmemi cihazların depolanması veya önceden belirlenmi uygun depo yerinin kullanılmaması.
- 1.25. Radyasyon kayna ının yangın veya su basmasına maruz kalması.

7.7.2. KAZA DURUMUNDA BA VURULACAK VE MÜDAHALEDE GÖREV ALACAK PERSONEL:

1. Haber verilecek ki ilere ait liste (Tatilde oldukları zamanki adresleri ve telefon numaraları, cep telefonlarının numaraları herkes tarafında bilinen bir yere asılmalıdır)
2. Kaza durumunda ne yapaca ını bilen e itimli personel olmaları gerekmektedir.
3. Olayın büyümesini engelleyecek tedbirlerin alınması
4. Olayın etkilerini azaltacak önlemlerin alınması
5. Müdahale seviyelerinin belirlenmesi
6. Acil durumda kullanılacak araç, gereç ve cihazlara ait bilgiler

Radyasyon Ölçüm Cihazları

- a) Sesli ve göstergeli gama ı nı ölçüm cihazı ($\mu\text{Sv/saat}$ - Sv/saat)
- b) Kontaminasyon monitörü veya probu
- c) Radyasyon ölçüm cihazını test etmek için kontrol kayna ı

d) Kullanılan radyasyon ölçü aletleri, dozimetre ve sıfırlayıcı için yedek piller

Personel Koruyucu Malzeme

- Görevli her ki i için film dozimetresi
- Görevli her ki i için do rudan okumalı kalem (cep) dozimetresi ve sıfırlama cihazı
- Görevli her ki i için alarmlı dozimetre
- Eldiven-galo , gerekirse koruyucu giysi
- Ik yardım kiti

7.7.3.KAZA DURUMUNDA ZLENECEK YÖNTEMLER:

Tehlike veya acil durumlara müdahale yapılırken esas amaç çalı anların, yakın çevrede bulunanların ve halkın mümkün olan en dü ük radyasyon dozuna maruz kalmasını sa lamaktır. Bu hususu sa lamak üzere Radyografci, radyasyon korunması sorumlusu ve lisans sahibi tarafından yapılacak i lemler a a ıda belirtilmi tir.

1. Radyografci

- 1.1. Anormal durumu belirlemek/fark etmek.
 - 1.2. Kendisinin düzeltebilece i bir arıza veya aksaklık durumunun varlı ı halinde, panik yapmadan kısa sürede karar vererek radyasyon ölçüm cihazı ve dozimetreler kullanılarak ve uygun KKD ile duruma müdahale etmek, gerekiyorsa yardımcı görevlilerden yardım almak.
 - 1.3. Kendi müdahale yetkilerinin asılması halinde yine panik yapmadan radyasyon kayna ı yanından kısa sürede uzakla mak.
 - 1.4. Radyasyon doz hızını ölçmek.
 - 1.5. Önceden belirlenen de erlere göre ($7.5\mu\text{Sv/saat}$) kontrollü alan engellerini yerle tirmek.
 - 1.6. Sınırlanan alana giri ve çıkı ları engellemek.
 - 1.7. Bu alanı denetimsiz bırakarak oradan uzakla mamak.
 - 1.8. Kurumda bulunması halinde Radyasyon Korunması Sorumlusuna, aksi durumda lisans sahibine veya TAEK'e haber vermek.
- #### 2. Radyasyon Korunması Sorumlusu
- 2.1. Acil durum boyutuna göre ALARA ilkesini göz önünde bulundurarak bir çalı ma planı tasarlamak.
 - 2.2. Kontrollü alana girmeden önce hazırlanan çalı ma planının bir kaç kez uygulamasını yapmak.
 - 2.3. Yetkilerinin ve e itiminin izin verdi i ölçüde belirtilen ve gerekti inde di er ekipmanlarla planı uygulamak, uygulama sırasında ellerin veya vücudun herhangi bir yerinin hiçbir ekilde radyasyon kayna ı ile do rudan temasına izin vermemek.
 - 2.4. Çalı ma planı ba arılı olmaz ise alanı terk etmek ve sürekli olarak çevrenin radyasyon ölçümlerini yaparak ikinci bir çalı ma planı için planı gözden geçirmek.
 - 2.5. Gerekirse TAEK'e haber vermek.
 - 2.6. Acil durumun ortadan kalkmasını takiben, olay/kaza yerini eski haline getirmek, maruz kalınan dozların tahmin ve de erlendirmesini yapmak, kaza ile ilgili raporu hazırlamak.
 - 2.7. Dozimetreleri de erlendirilmek üzere TAEK'e göndermek.
 - 2.8. Hasar gören cihaz/kayna ı onarılmak üzere üreticisine veya tekrar kullanılabilirli inin belirlenmesi için yetkili uzman/teknik servise göndermek, mümkün olmadı ı durumlarda atık olarak TAEK'e teslim etmek.
 - 2.9. Olay sonrası maruz kalınan radyasyon dozlarının de erlendirmesi yapılarak TAEK ile gerekli koordinasyon sa lanır, kaza raporu hazırlanır ve gönderilir.

7.8.BES N ZEH RLENMES

Kazazedede zehirlenme durumunda a a ıdaki belirtiler görülür;

A ızda yanma veya özel tat, bulantı, kusma, karın a rısı veya karın bölgesinde kramp, ishal, halsizlik, ba dönmesi, bilinçte de i ik derecede bozukluk, solunum ve dola ımda bozukluk, görmede bozukluk, nabızda zayıflama, göz bebeklerinde küçülme, havale vb.

Rahatsızlanan bir ki ide bu tür belirtilerin olması ve kazazedenin bilincinin yerinde olmaması durumunda;

1-En yakın sa lık kurulu una haber verilir.

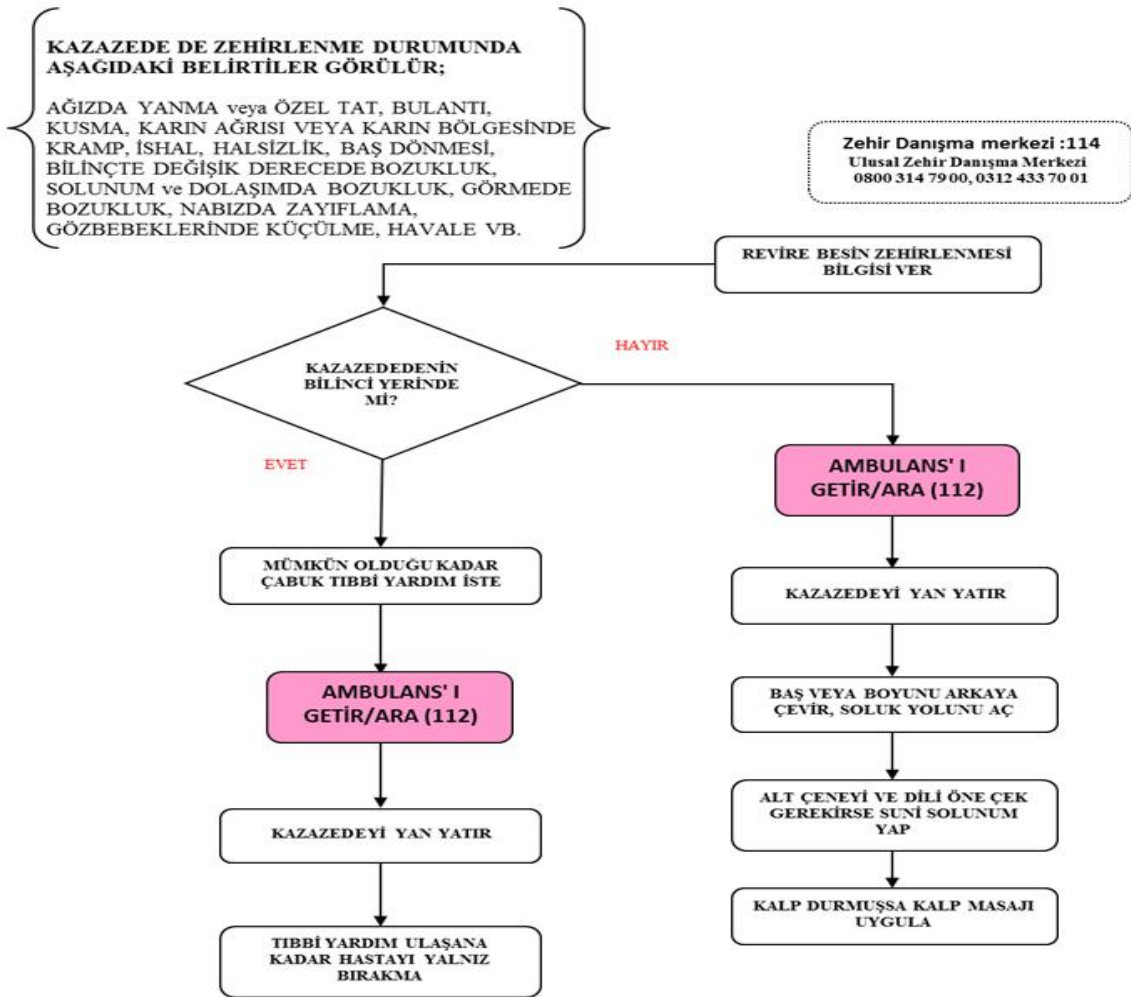
2- Haber verilen ki ilere olayın bir Besin Zehirlenmesi oldu u bilgisi de verilir.

3- Kazazedenin bilinci yerinde de ilse; hasta yan yatırılır, ba veya boynu arkaya çevrilir ve soluk yolu açılır. Alt çene ve dil öne çekilir ve gerekiyorsa suni solunum yapılır. Kalp durmu sa kalp masajı uygulanır ve hasta yalnız bırakılmaz. Burada sözü edilen uygulamaları ancak Profesyonel İkyardım E itimi almı İkyardım Müdahale Ekibi üyeleri yapabilir.

4- Hastanın bilinci yerinde ise hasta yan yatırılır ve sa lık ekibi gelene kadar hasta yalnız bırakılmaz.

5- Genel Kural olarak zehirlenen ki i kusturulmaz. Bu kuralın tek istisnası, e er ki i bilinçli ise ve zehirlenme olayının kısa bir süre önce olması durumunda kusturulabilir.

BESİN ZEHİRLENMESİ MÜDAHALE PLANI



Genel Kural olarak zehirlenen kişiyi kusturmayın; bu kuralın tek istisnası eğer kişi bilinçli ise ve kısa bir süre önce “ilaç içimi” söz konusu ise kusturulabilir.

7.9.HIRSI ZLIK

Herhangi bir Hırsızlık olayı ya anması sonrasında;

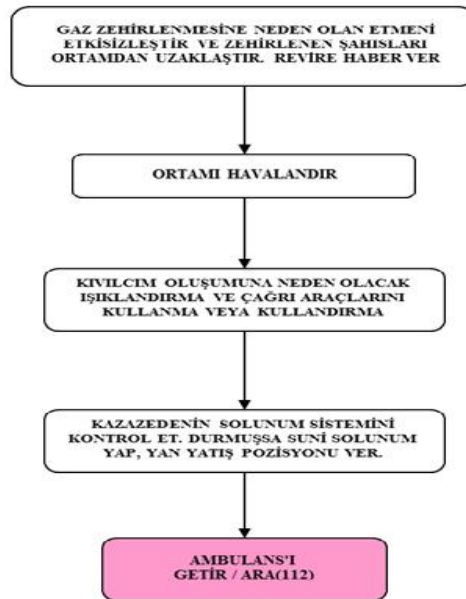
- 1-Kendinizin ve di er personelin güvenli ini sa lanır.
- 2- Durum hakkında, Kolluk Kuvvetlerine haber verilir.
- 3- Hırsızlık yaptı na inanılan üpheli ki i/ki iler izlemeye alınır.
- 4- üpheli araç varsa cinsin, rengi ve plakası tespit edilir.
- 5- Durum Acil Durum Koordinatörüne bildirilir.

7.10.GAZ ZEH RLENMES

Herhangi bir ki inin gaza maruz kaldı nı gördü ünde;

- 1- Gaz zehirlenmesine neden olan etmeni etkisizle tir ve zehirlenen şahsı/ şahısları ortamdaki uzakla tır. Farklı insanlarında bu bölgeye giri ini engelle, çevrede ki insanlara bilgi ver.
- 2- En yakın sa lık kurulu una haber ver.
- 3- Ortamı havalandır.
- 4- Kıvılcım olu umuna neden olacak ıklandırma ve ça rı araçlarını kullanma ve/veya kullandırma.
- 5- Kazazedenin solunum sistemini kontrol et. Durmu sa suni solunum yap. Kazazedeye yan yatı pozisyonu ver.(Bu uygulamaları ancak İkyardım E itimi almı , İkyardımcı personel uygulayabilir.)

GAZ ZEHİRLENMESİ MÜDAHALE PLANI

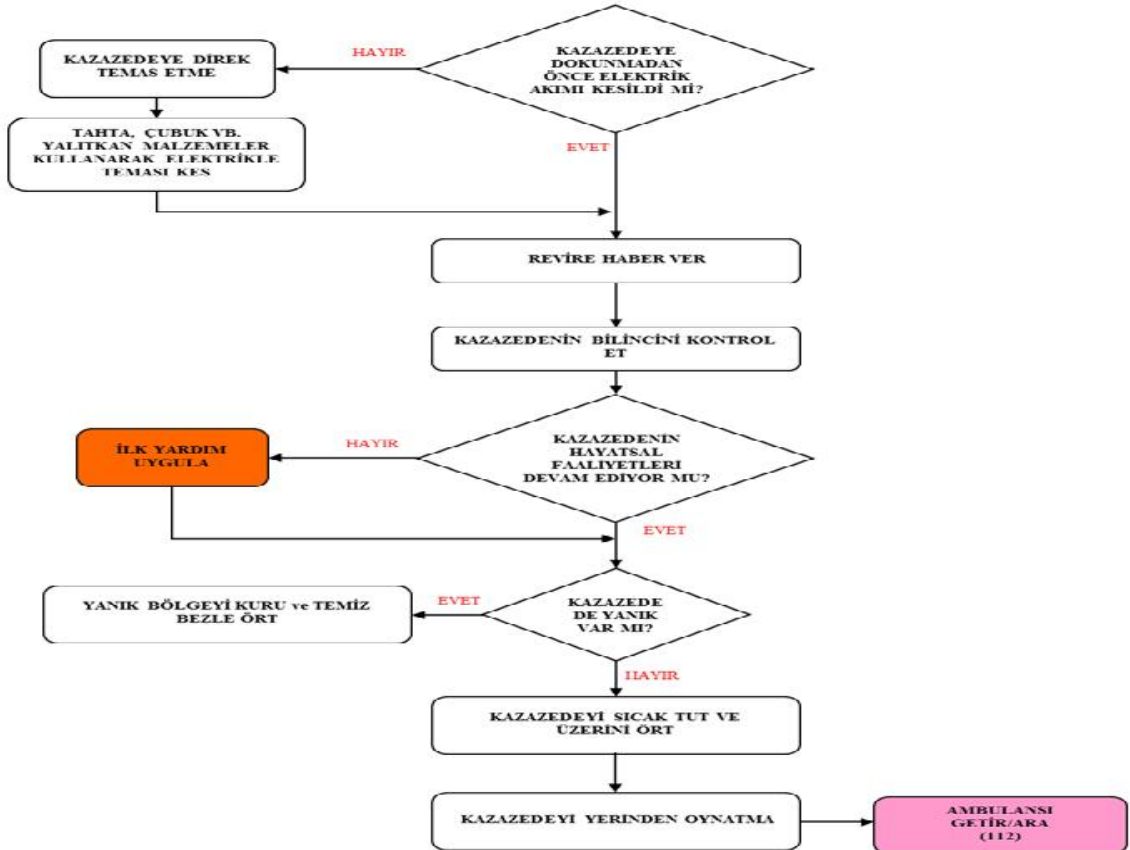


7.11.ELEKTRİK ÇARPMASI

Elektrik çarpması durumunda aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştiriniz;

- 1- Kazazedeye direkt müdahale etmeyin.
- 2- Kazazedeye müdahale etmeden önce elektrik akımının kesildiğinden emin olun.
- 3- Elektrik akımının kesilemediği durumlarda tahta, çubuk vb. yalıtkan malzemeler ile elektrik temasını kesin.
- 4- En yakın sağlık kuruluşuna haber verin.
- 5- Kazazedenin bilincini kontrol edin ve kazazedenin hayati faaliyetlerinin yerinde olup olmadığını kontrol edin.
- 6- Acil Durum İkyardımcı ekiplerine haber verin, kazazedeye ilkyardımcı uygulamasının yapılmasını sağlayın.
- 7- Kazazedenin bedeni üzerinde yanık olması durumunda yanık bölgeyi kuru ve temiz bir bezle örtün.
- 8- Kazazedeyi sıcak ve rahat tutun ve yerinden oynatmayın.

ELEKTRİK ÇARPMASI MÜDAHALE PLANI



7.12.YANIK

Herhangi bir ki ide yanık olayının ya andı ı görülürse;

1- Kazazede yanı a neden olan etmeden uzakla tırılır. Çevredeki di er insanlar da konu hakkında bilgilendirilir.

2- En yakın sa lık kurulu una haber verilir.

3- Yanı ın ekli belirlenir.

SU YANIKLARINDA;

1. Yanı a sebep olan yanma sebebi ve yanma durdurulur.

2. III. Derece yanıklar hariç yanan bölge su ile so utulur. Ba ka hiçbir müdahalede bulunmadan sa lık personeline devredilir.

3. El-kol-vücut üzerindeki saat, yüzük, bileklik vb. varsa takılar ve giysiler çıkartılır.

4. Yanık II.Derece bir yanık ise yanan bölgedeki kabarcıklar patlatılmaz. Yanık bölgenin üzeri temiz ve ıslak bez ile kapatılır. Sa lık ekiplerine devredilir.

5. Yanık I. Derece bir yanıkta ilkyardım yeterlidir. Gerekiyorsa Sa lık Kurulu una yönlendirilir.

ALEV YANIKLARINDA;

1. Yanma durdurulur. Yanan bölgenin üzerine örtü kapatarak söndürülür. Çevredeki di er insanlara bilgi verilir.

2. Giysiler deriye yapı mı sa çıkartmadan so uk uygulanır (Su vb.). Yanık %20'yi geçerse hayati faaliyetlerin kontrolü ve müdahalesi için en yakın sa lık kurulu una haber verilir.

K MYASAL YANIKLARDA;

1. Yanma durdurulur. Kazazede kimyasal ortamdan uzakla tırılır. Çevredeki di er insanlara bilgi verilir.

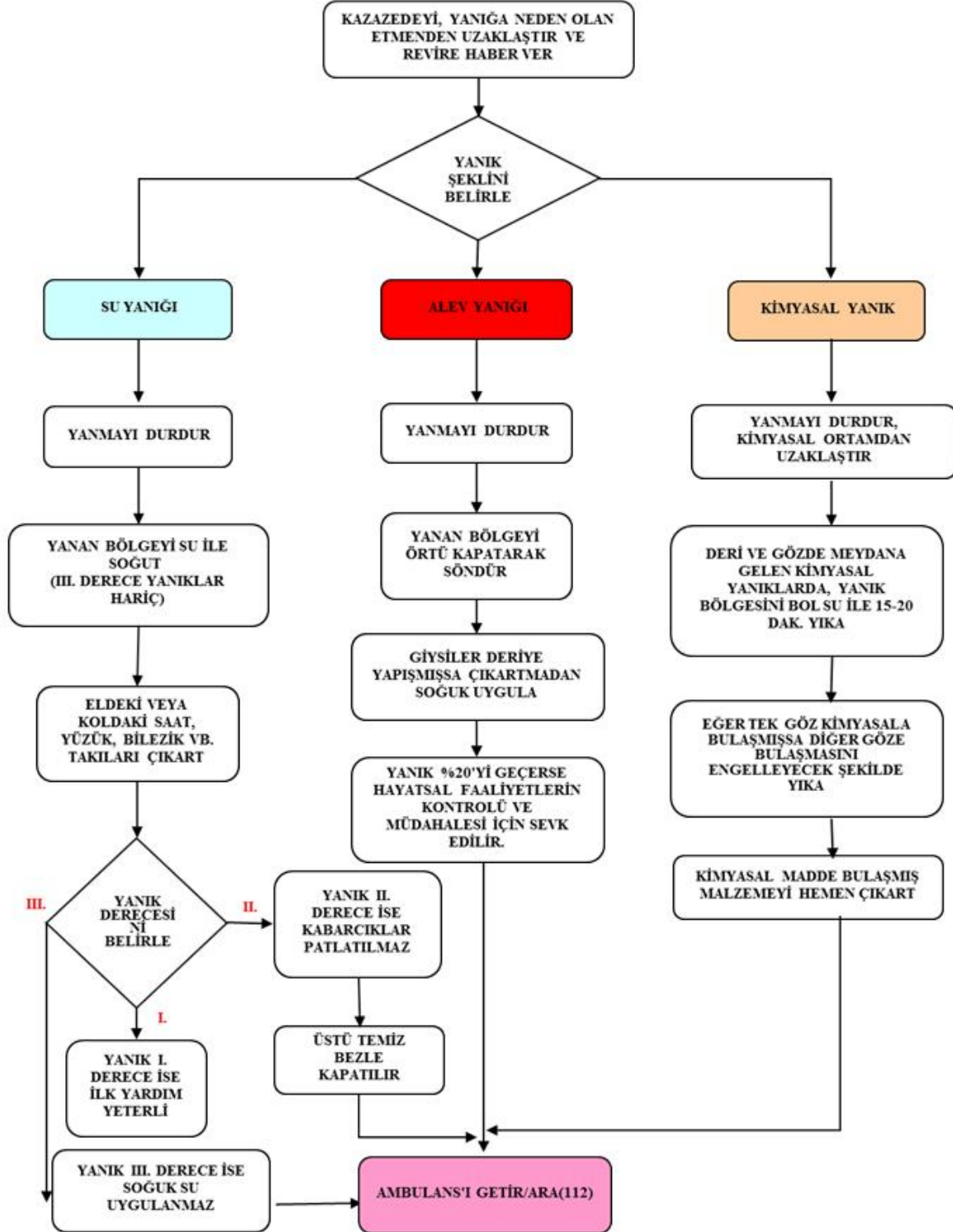
2. Deri ve gözde meydana gelen kimyasal yanıklarda yanık bölgesi bol su ile min. 15-20 dakika yıkanır.

3. E er tek göz kimyasala bula mı sa di er göze bula masını engelleyecek ekilde yıkanır.

4. Kimyasal madde bula mı malzeme hemen kazazedenin üzerinden çıkartılır.

5. Yanık bölgenin üzerine temiz bir bez kapatılıp hemen en yakın sa lık kurulu una haber verilir.

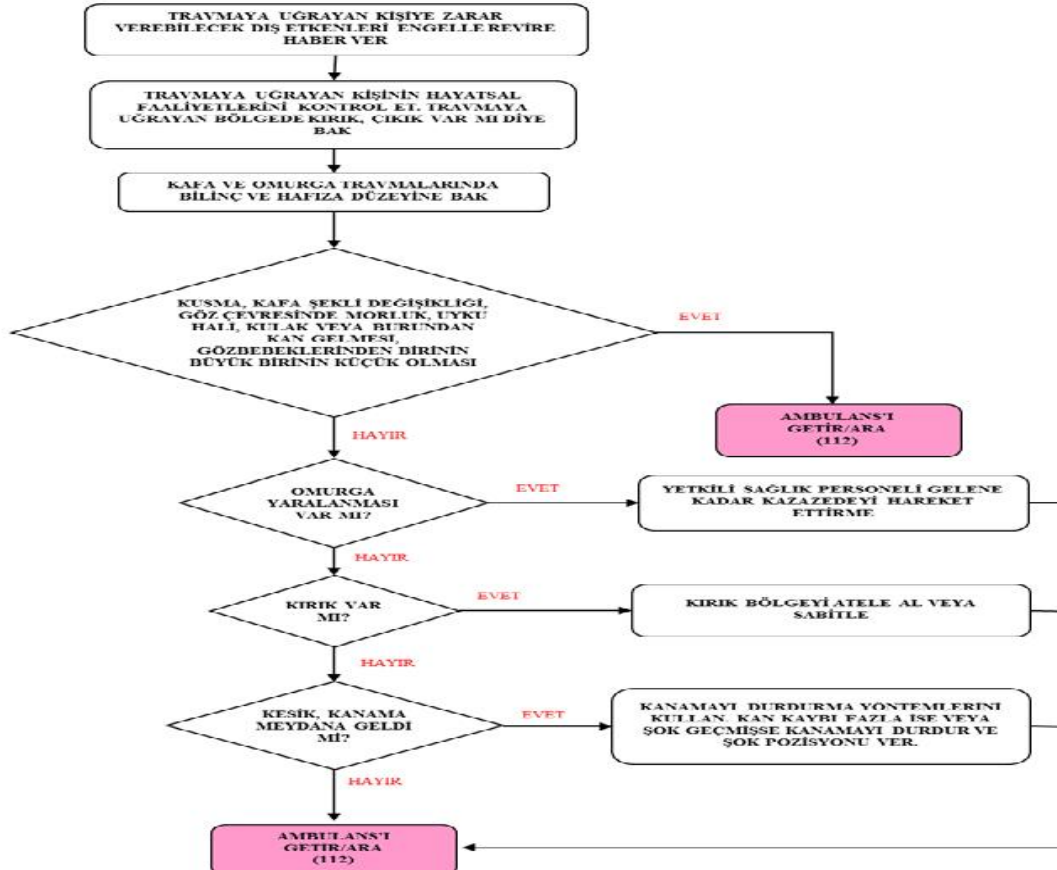
YANIK MÜDAHALE PLANI



7.13.TRAVMA

- 1- Travmaya uğrayan kişiye/kişilere zarar verebilecek dış etkenler engellenir ve en yakın sağlık kurulu na haber verilir.
- 2- Travmaya uğrayan kişinin hayati faaliyetleri kontrol edilir. Travmaya uğrayan bölgede kırık, çıkık var mı diye bakılır.
- 3- Kafa ve omurga travmalarında bilinç ve hafıza düzeyi devamlı sorular sorarak, kişi hakkında bilgiler olarak kontrol edilir.
- 4- Kusma, kafa şeklinde değişiklik, göz çevresinde morluk, kişide uyku hali, kulak veya burundan kan gelmesi, gözbebeklerinden birinin büyük birinin küçük olması durumları tespit edilir. Sağlık ekipleri geldiğinde bu bilgiler onlara aktarılır.
- 5- Kazazedede herhangi bir omurga yaralanması olup olmadığını kontrol edilir. Sağlık ekipleri gelene kadar yaralı kesinlikle hareket ettirilmez.
- 6- Kazazedenin vücudunda herhangi bir kırık olup olmadığını kontrol edilir. Eğer varsa sağlık ekipleri geldiğinde kırık tespit edilen yer hakkında sağlık ekiplerine bilgi verilir. Kırık olan bölge sağlık ekipleri tarafından atele alınacak veya sabitlenecektir.
- 7- Kazazedenin vücudunda kanama veya kesik olup olmadığını tespit edilir. Bu durumda sağlık ekipleri gelene kadar kanama bölgesi temiz bir bez parçasıyla sıkı sıkı sarılır ve kanama durdurulmaya çalışılır.

TRAVMA MÜDAHALE PLANI



BÖLÜM 8:EK-1 AC L DURUM TELEFON L STES

- YANGIN 110
- AMBULANS 112
- TRAFİK 154
- POLİS 155
- JANDARMA 156
- ZEHİR DANIŞMA MERKEZİ 114
- ORMAN YANGINI HBAR 177
- CENAZE HİZMETLERİ 188
- SAĞLIK DANIŞMA 184
- ELEKTRİK ARIZA 186
- VALİLİK 179
- TAEK AC L DURUM HATTI 172
- TAEK SANTRAL 0 (312) 295 87 00
- SAĞLIK BAKANLIĞI, REFİK SAYDAM 0800 314 79 00 HIFZISIHHA
MERKEZİ BAŞKANLIĞI ZEHİR MERKEZİ (24 SAAT AÇIK)
- ULUDA ÜNİVERSİTESİ ZEHİR 0224 442 82 93 DANIŞMA MERKEZİ (24
SAAT AÇIK)
- DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ LAĞ 0232 277 73 33 VE ZEHİR
DANIŞMANLIK MERKEZİ (24 SAAT AÇIK)
- HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ LAĞ 0312 311 89 40 VE ZEHİR B L M
MERKEZİ : (SAAT:09:00 – 17:00 ARASI)

HASTANELER N TELEFON NUMARALARI

SIRA NO	HASTANE ADI	LET M B LG LER
1	AK EHR DEVLET HASTANES	0 332 813 64 74
2	KONYA E T M ARA TIRMA	0 332 323 67 09
3	KONYA NUMUNE HASTANES	0332 235 45 00
4	MERAM TIP FAKÜLTES	0 332 223 60 00
5	SELÇUK TIP FAKÜLTES	0 332 241 50 00

AC L DURUMLARDA ÖNCEL KLE ARANACAKLAR L STES

ADI SOYADI	GÖREV	TELEFON

EK-2 AC L DURUMDA HASTA NAKL NDE ARAÇ KULLANIMI VE GÖREVL LER

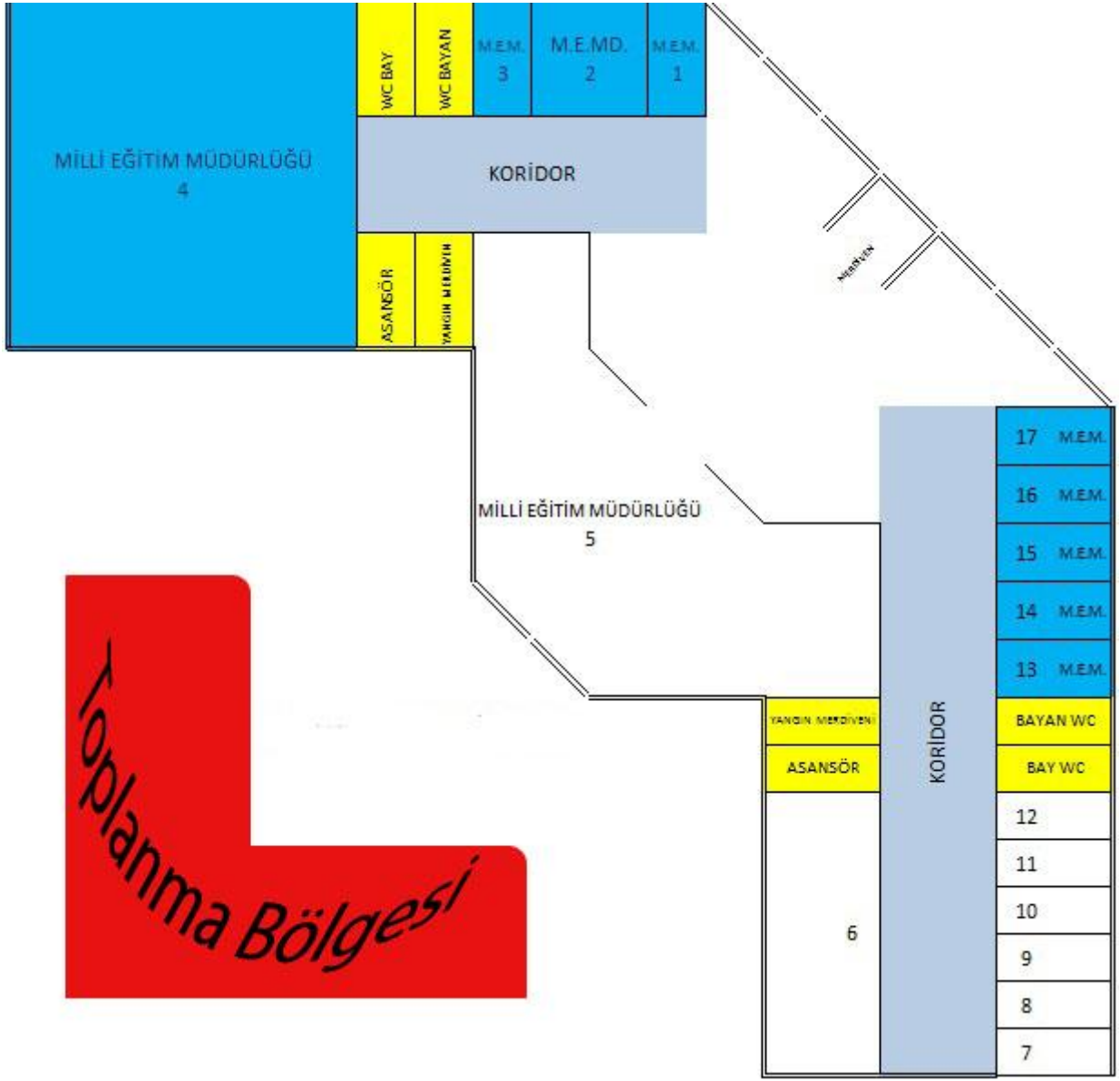
HASTA NAK L ARACINI KULLANACAK PERSONEL N L STES

SIRA NO	ADI SOYADI /GÖREV	LET M B LG LER
1		
2		

EK-3 AC L DURUM TOPLANMA BÖLGES

AC L DURUM TOPLANMA BÖLGES

B NA BAHÇES



EK-4 AC L DURUM TAL MATI :

- a) Sakin Olun Ve Ne Oldu unu Anlamaya Çalı n,
- b) Size Zarar Vermesi Muhtemel Malzemelerden Uzak Durmaya Çalı n,
- c) Planlı Ya Da Sizce En Emniyetli Kaçı Yönünü Seçmeye Çalı n,
- d) Unutmayın Kaçmak Her Zaman En yi Çözüm De ildir,
- e) Ba ınızı Ve Yüzünüzü Mutlaka Emniyete Alın,
- f) Bulundu unuz Mahalli Terk Ederken; Makineleri Ve Ekipmanları Emniyete Alıp Kapatınız,
- g) Dı arıya Çıktıktan Sonra Derhal Acil Durum Toplanma Bölgesine Gidin,
- h) Liderinizi/Yöneticinizi Bularak Yoklamanın Yapılmasına Yardımcı Olun,
- i) Acil Durum Yönetimince Verilecek Bilgilere Göre Hareket Edin.

EK-5 YER KAZA VE MESLEK HASTALI I
B LD R M FORMU;

- KAZANIN NEDEN
- KAZAZEDE B LG LER
- KAZANIN OLU EKL
- KAZANIN DDET
- SONUÇ VE ÖNER LER

TARİH

İLGİLİ FİRMA

:

No :

CİDDİ SORUNLAR

- ÜRETİMİ DURDURABİLİR!
- ACİL DURUM !

SONUÇ

Ölümcül Kazalar!

Kalıcı hasar,yaralanma,
iş kaybı dış ilk yardım ihtiyacı!

TEHLİKELİ

- ÜST YÖNETİMİN DİKKATİ ZORUNLUDUR
- KAZA SONUÇLAR AĞIR OLABİLİR!

SONUÇ

Önemli hasar, uzuv kayıpları

Önemli hasar, yaralanma, iş
kayıbı

UYARI

- RUTİN SÜREÇLER VASITASIYLA
YÖNETİLMELİDİR!

SONUÇ

Küçük hasar yaralanma
dahili ilkyardım!

Ucuz atlatma!

KAZANIN GERÇEK LEŞM E SEBEPLERİ VE ÖNLEME FAALİYETİ

% 2 DOĞAL AFETLER

% 10 TEHLİKELİ DURUMLAR

% 88 TEHLİKELİ DAVRANIŞLAR

AÇIKLAMA:

KAZA ŞİDDETİ



TESBİT ÖNERİ :

DEĞERLER

1-5 ARASI

6-10 ARASI

11-15 ARASI

RİSK ŞİDDETİ DEĞERLENDİRMESİ

Derhal müdahale gerektirir. Acil durum!

Üst yönetimin dikkati zorunludur. Kaza sonuçları ağır olabilir!

Rutin süreçler vasıtasıyla yönetilmelidir!

SEBEP / NEDEN :

GÜVENSİZ DAVRANIŞ

GÜVENSİZ KOŞUL

K SEL KORUYUCU DONANIM KULLANIYOR MU ?

EVET

KISMEN

HAYIR

MESLEK HASTALI I R SK ?

YOK

YOK

FİRMA YETKİLİSİ / İMZA

KAZA GEÇİREN İSİM / İMZA

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI / İMZA

EK-6 KURUMUN ÖLÇEKL PLANI ;

